

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΔΒ' | ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19—ΤΗΛ. 27.689 | 1 ΙΟΥΛΙΟΥ 1955 | ΑΡΙΘ. 13

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ε.Γ.Μ., Τὸ πρόγραμμα τῆς ὕλης τῶν «Κατωτέρων» Κατηχητικῶν Σχολείων.—**Γερασ.** **Γ. Κονιδάκη**, Καθηγητοῦ τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν, Ἡ Β' Γεν. Συνέλευσις τοῦ Παγκ. Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν (ε').—**Δαρίσης** **Δωροθέου**, Ἀνέκδοτα χειρόγραφα τοῦ Ἐπισκόπου Πλαταμῶνος Ἀμβροσίου.—**Πρόφην** **Λήμνου Βασιλείου**, Προηγούμενος Νεόφυτος Λαυριώτης.—**Νικ.** **Β. Τωμαδάκη**, Καθηγητοῦ τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν, Ἡ Ἐκκλησία πρὸ τοῦ Ἀγῶνος τοῦ 1821.—**Ἀρχιμ.** **Τίτου Ματθαϊάκη**, Ἡ ἐργασιοθεραπεία καὶ τὸ περὶ αὐτῆς ἐκκλησιαστικὸν διαφέρον.—**Παρατηρήσεων Στήλη:** Οἱ Ἀπόστολοι. Ἡ Ριζάρειος Σχολή. Αἱ Ἑλληνίδες Θεολόγοι.—**Χρονικά.**

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΥΛΗΣ ΤΩΝ «ΚΑΤΩΤΕΡΩΝ», ΚΑΤΗΧ. ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Συμφώνως πρὸς τὸ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐγκριθέν διὰ τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Ἀναλυτικὸν Πρόγραμμα» τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ἢ εἰς τὰ λεγόμενα «Κατώτερα» διδακτέα ὕλη δὲν ἀποτελεῖται ἐκ σειρᾶς θεωρητικῶν καὶ πρακτικῶν διδασκαλιῶν ἐκ τῶν προτέρων συστηματικῶς τεθειμένων, πρὸς τὰς ὁποίας νὰ προσαρμοζῶνται αἱ κατὰ τὴν διδασκαλίαν προσφερόμεναι διηγήσεις, ἀνεξαρτήτως τῆς ἱστορικῆς τῶν ἀλληλουχίας. Ὅπως ἀντιθέτως, ἐν τῷ ὑπ' ὄψει νέῳ Προγράμματι ἡ ὕλη τῶν μαθημάτων τοῦ Κατωτέρου Κατηχητικοῦ Σχολείου ἀπαρτίζεται ἐκ τῆς ἱστορικῆς ἀφηγήσεως τῶν εἰς τὸ ἔργον τῆς θείας οἰκονομίας ἀναφερομένων ἱερῶν γεγονότων, κατὰ τὴν ἱστορικὴν τῶν σειρᾶν καὶ ἀλληλουχίαν, ἀνεξαρτήτως οἰασδήποτε συστηματικῆς σειρᾶς τῶν ἀπ' αὐτῶν ἀπορροούντων ἐπὶ μέρους θεωρητικῶν καὶ πρακτικῶν διδαγμάτων. Διότι σκοπὸς τῶν μαθημάτων τούτων εἶναι ἡ συμπλήρωσις, ἢ ἐμπέδωσις καὶ ἡ ἐμβάθυνσις τῶν ἀπὸ τοῦ δημοσίου Σχολείου γνωστῶν ἤδη ἐν τινι μέτρῳ ἱστορικῶν δεδομένων, πρὸς ἀποτελεῖσιν σαφοῦς γνώσεως τοῦ ἐν τῇ Ἱστορίᾳ πραγματοποιημένου ἔργου τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας καὶ πρὸς παραγωγὴν τῶν ἀναγκαίων διὰ τὴν οἰκείωσιν τούτου ἀτομικῶν βιωμάτων.

Ὁλόκληρος ἢ ἀφορῶσα εἰς τὸ ἔργον τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας Βιβλικὴ Ἱστορία παρέχεται διὰ τοῦ ὑπ' ὄψει νέου Προγράμματος, μετὰ συνεχοῦς καὶ ἀδιαλείπτου ἀναφορᾶς εἰς τὰ ἱερά κείμενα. Διὰ τούτου δὲ καλλιεργεῖται, προφανῶς, καὶ ἡ περὶ τὰ κείμενα ταῦτα εὐσεβῆς περιέργεια καὶ τὸ ἐνδιαφέρον παρὰ τοῖς μαθηταῖς, οἵτινες καταλλήλως πρέπει, ἐν καιρῷ

καὶ σὺν τῷ χρόνῳ, νὰ ὀδηγηθῶσι καὶ εἰς τὴν ἀνάγνωσιν καὶ τὴν μελέτην αὐτῶν τούτων τῶν κειμένων, τὰ ὁποία παραμένον συνήθως «σφραγιστὴν ἐπὶ ἐσφραγισμένα» καὶ δι' αὐτοὺς τοὺς πλέον μεμορφωμένους καὶ τοὺς ἐπιστήμονας.

Διὰ τοῦτο φρονοῦμεν, ὅτι ὡς τὸ κυριώτατον τοῦ προγράμματος ἐκάστου μαθήματος μέρος δὲν πρέπει νὰ θεωρῆται ἡ λεγομένη «ἐμβάθυνσις-ἐφαρμογὴ» τῆς διηγήσεως καὶ ἡ ἐξαγωγή τοῦ «διδάγματος». Ἄλλ' αὕτη αὕτη ἡ «διήγησις», ἥτις, προσφερομένη καταλλήλως, καὶ «ἐμβάθυνσις» περιέχει καὶ τὴν «ἐφαρμογὴν» ὑποδεικνύει, καὶ ὄχι μόνον ἐν, ἀλλὰ πολλὰ «διδάγματα» παρέχει εἰς τοὺς μαθητάς. Τὸ δὲ γραφικὸν «ρητόν» θὰ ἦτο προτιμότερον, καθ' ἡμᾶς, νὰ μὴ ἀποτελῇ τὴν θεμελίωσιν τοῦ ἐνὸς ἐκ τῶν «διδαγμάτων» τῆς «διηγήσεως», ἀλλὰ νὰ εἶναι ἐκ τῶν χαρακτηριστικωτέρων τοῦ ἱεροῦ κειμένου, ἐξ οὗ πηγάζει ἡ «διήγησις». Τὸ τελευταῖον τοῦτο θ' ἀπετέλει τὸν ἀναγκαῖον καὶ φυσικὸν σύνδεσμον τοῦ μαθήματος πρὸς αὐτὴν τὴν θεόπνευστον πηγὴν του καὶ θὰ προὐκάλει συνηθέστατα ζωηρότερον τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ μαθητοῦ διὰ τὴν γνωριμίαν ὁλοκλήρου τοῦ, ἐξ οὗ τοῦτο προέρχεται, ἱεροῦ ἀγιογραφικοῦ κειμένου.

Ἡ «διήγησις», προσφερομένη ὅπως πρέπει νὰ προσφερθῇ, μετὰ ἐναργείας καὶ παραστατικότητος, εἶναι ἀνάγκη νὰ συγκινήσῃ πρότερον, διὰ τῶν ἐν αὐτῇ περιεχομένων γεγονότων καὶ ἰδεῶν, τὸν ἴδιον τὸν διδάσκοντα, ὅστις καὶ θὰ μεταδώσῃ τὴν συγκίνησίν του εἰς τοὺς μαθητάς του. Δεδομένου δέ, ὅτι ἡ παιδικὴ ἡλικία, πρὸς ἣν ἀπευθυνόμεθα, δὲν προσφέρει τόσον εὐκόλως εἰς θεωρητικὰ συζητήσεις καὶ εἰς λογικὰς ἀναλύσεις, οὔτε δύναται πάντοτε νὰ παρακολουθήσῃ τὴν σειρὰν ὅλων τῶν συλλογισμῶν τοῦ ἐνήλικος, πολὺ φοβούμεθα, ὅτι ἡ περὶ τὴν λεγομένην «ἐμβάθυνσιν» καὶ «ἐφαρμογὴν» ἀποβλέπουσα συζήτησις, μακρὰν τοῦ ν' ἀποτελῇ μέσον πράγματι τῆς ἐπιδιωκομένης ἐμβάθυνσεως καὶ νὰ ὀδηγῇ πρὸς τὴν σκοπούμενην ἐφαρμογὴν, ὅπως τούναντίον καταστρέφει τὴν ἀπὸ τῆς «διηγήσεως» διδακτικὴν ἐντύπωσιν. Τοῦτο δὲ συμβαίνει, ὅσονδήποτε ἐπιτυχῶς καὶ ἂν προσεφέρθῃ ἡ διήγησις καὶ ὅσονδήποτε ζωηρὰ καὶ ἂν ὑπῆρξεν ἡ ἐξ αὐτῆς ἐντύπωσις, χωρὶς νὰ πταιῇ πάντοτε ὁ τρόπος μόνον τῆς διεξαγωγῆς τῆς πρὸς ἐμβάθυνσιν καὶ ἐφαρμογὴν συζητήσεως.

Ἐνεκα τῶν ἀνωτέρω πάντων φρονοῦμεν, ὅτι εἰς τὴν διήγησιν, κυρίως, πρέπει νὰ στραφῇ ἡ προσοχὴ καὶ ἡ τέχνη τοῦ διδάσκοντος. Οὗτος δέ, ἐπὶ πλέον, δὲν πρέπει νὰ ἐμφανίζεται ποτὲ ἐνώπιον τῶν μαθη-

Η Β' ΓΕΝ. ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ(*)

Ε'.

Τὸ Κυπριακὸν ζήτημα εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τῶν διεθνῶν σχέσεων καὶ ἡ ἀπόφασις αὐτῆς (').

Ἡ ἀντιπροσωπεΐα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου Καθηγητῆς κ. Ἀμίλκας Σ. Ἀλιβιζᾶτος εἶχον ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον καὶ ἐντολὰς διὰ δύο σημαντικὰ ζητήματα, ἀπασχολοῦντα τὴν δημοσίαν γνώμην τῆς χώρας: τὸ Κυπριακὸν καὶ τὸ τοῦ προσηλυτισμοῦ.

Τὸ Κυπριακὸν ζήτημα ἦτο ἀναμφιβόλως τὸ πλέον ἐπεύγον, διότι ἐπέκειτο ἡ συζήτησις τῆς προσφυγῆς

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 133.

1. Εἰς τὸν τυχόν προβάλλοντα τὴν ἀπορίαν, ὁποῖαν σχέσιν δύνανται νὰ ἔχη τὸ πολιτικὸν τοῦτο ζήτημα πρὸς τὰ θέματα, ἅτινα πρέπει ν' ἀπασχολοῦν τὰς Χριστ. Ἐκκλησίας, ὡς πνευματικὸς θρησκευτικὸς Ὄργανισμὸς, ἡ ἀπάντησις εἶναι ἡ ἐξῆς: Αἱ Ἐκκλησίαι, αἱ συνεργαζόμεναι ἐν τῷ Παγκοσμίῳ Συμβουλίῳ τῶν Ἐκκλησιῶν, δὲν δύνανται παρὰ νὰ ἔχουν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἐπικράτησιν δικαίας τάξεως ἐν τῷ Κόσμῳ, ὡς προϋποθέσεως διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς αὐτῶν, τ. ἔ. τοῦ εὐαγγελισμοῦ τῆς Οἰκουμένης. Ὅθεν, ὡς ἰδιαίτερον θέμα τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Διεθνῶν σχέσεων καθωρίσθη:

τῶν του, ἀρκοῦμενος μόνον εἰς τὴν ἐν τῷ «βοηθήματι» ἔκθεσιν ταύτης, χωρὶς ὁ ἴδιος νὰ ἐγκύψῃ μετ' εὐλαβείας καὶ προσοχῆς εἰς τὰ ἱερά κείμενα, εἰς τὰ ὁποῖα παραπέμπει τοῦτο, ἵνα ἐξ αὐτῆς τῆς ἱεράς πηγῆς λάβῃ τὴν ἀφετηρίαν καὶ τὴν ἔμπνευσιν τῆς διδασκαλίας του. Ἡ γνώσις μόνος τῆς ἐκθέσεως τοῦ βοηθήματος, εἴτε ὡς μοναδικῆς πηγῆς διὰ τὴν ἐλευθερωτέραν προσφορὰν τῆς διδασκαλίας ἱστορίας, εἴτε — ὅπερ καὶ χειρότερον — πρὸς χρησιμοποίησιν της μὲ ἀπόλυτον εἰς αὐτὴν δουλικὴν προσήλωσιν ἢ — τὸ χειρίστον! — κατὰ πλήρη ταύτης ἀποστήθισιν, ὄχι μόνον δὲν συντελεῖ εἰς τὴν καλὴν διδασκαλίαν τοῦ κατηχητικοῦ μαθήματος καὶ εἰς τὴν ἐπίτευξιν τοῦ δι' αὐτῆς ἐπιδιωκομένου σκοποῦ, ἀλλὰ καί, ὅλας τούναντι, ἐντελῶς ἀντίθετα δύνανται νὰ ἔχη ἀποτελέσματα. Ἀποτελεῖ δὲ περιφρόνησιν πρὸς τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ μαθητοῦ καὶ αὐτόχρονα καταφρόνησιν τῆς ἱερότητος τοῦ κατηχητικοῦ ἔργου μία τοιαύτη μέθοδος προπαρασκευῆς πρὸς ἐπιτέλειαν τούτου.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω, καθίσταται πρόδηλον, νομίζομεν, ὅτι ἡ προσφορὰ τῆς διαγραφομένης ὕλης δὲν δύνανται πλέον νὰ γίνεται ἐν συνδιδασκαλίᾳ ὅλων ὁμοῦ τῶν μαθητῶν, εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ὥραν, ἀνεξαρτήτως ἡλικίας καὶ σχολικῆς τάξεως. Οὕτε, κατὰ συνέπειαν, ἐπιτρέπεται λογικῶς νὰ διδάσκηται ἐφέτος μὲν ἡ ὕλη τοῦ πρώτου κύκλου, τὸ ἐπόμενον δ' ἔτος ἢ τοῦ δευτέρου καὶ τὸ τρίτον ἔτος ἢ τοῦ τρίτου κύκλου εἰς ὅλους ὁμοῦ, ἀνεξαιρέτως, τοὺς μαθητάς. Διότι οὕτως ἡ ἱστορία τῆς θείας ἀποκαλύψεως παρέχεται εἰς τοὺς πλείστους πρῶθυστέρως καὶ ἀναχρονιστικῶς καὶ πᾶν ἄλλο ἢ ἱστορίαν πλέον ἀποτελεῖ, ὡς λεπτομερέστερον θὰ καταδειχθῇ εἰς τὸ ἐπόμενον

Ε. Γ. Μ.

τῆς Κύπρου καὶ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰ Ἠνωμένα Ἔθνη.

Διὰ τὴν συζήτησιν τὸ Κυπριακὸν εἰς τὰς ἀρμοδίας Ἐπιτροπὰς, ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἔγκαιρος αἵτησις καὶ τοιαύτη ὑπεβλήθη ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ κ. Ἀμίλκα Ἀλιβιζᾶτου, ἔχοντος πολλαπλᾶς ιδιότητας ἐν τῷ Παγκοσμίῳ Συμβουλίῳ τῶν Ἐκκλησιῶν, διότι ἦτο, ὡς γνωστόν, μέλος τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς καὶ τῆς Ἐκτελεστικῆς τοῦ Π.Σ.Ἐ., Ἀντιπρόεδρος τῆς Δ' Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν διεθνῶν σχέσεων (Πρόεδρος ἦτο καὶ εἶναι ὁ Ἄγγλος Sir Kenneth Grubb καὶ Γεν. Γραμματεὺς ὁ Ἀμερικανὸς Καθηγητῆς κ. Ο. F. Nolde) καὶ Πρόεδρος τῆς Ἑθνικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν διεθνῶν σχέσεων τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν (Γεν. Γραμματεὺς, ὁ σημειῶν τὰς γραμμὰς ταύτας).

Ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Π.Σ. τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ ἡ Ὀλομέλεια τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Διεθνῶν σχέσεων συνῆλθον ἀλληλοδιαδόχως ἀπὸ τῆς 9ης μέχρι τῆς 14ης Αὐγούστου 1954 ἐν Σικάγῳ, ἐπὶ τῷ σκοπῷ προπαρασκευῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς Β' Γεν. Συνελεύσεως. Κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Καθηγητοῦ κ. Ἀλιβιζᾶτου, ἐκπροσωποῦντος τὰς δύο Ἐκκλησίας, συνεζητήθη διὰ μακρῶν τὸ Κυπριακὸν ζήτημα.

Κύριος εἰσηγητῆς ὑπῆρξεν ὁ εἰρημέμος Καθηγητῆς, ὁ ὁποῖος καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος (Αὐγουστος 1953) ἀνέπτυξε τὸ Κυπριακὸν εἰς σύσκεψιν ἐν Bossey τῆς Ἑλβετίας.

Ὁ Καθηγητῆς κ. Ἀλιβιζᾶτος, κατὰ τὰ ἐπίσημα στοιχεῖα, ἅτινα εἶναι εἰς χεῖράς μου¹, ἀνέπτυξε τὸ Κυπριακὸν μὲ σαφήνειαν καὶ πειστικότητα καὶ ἐν συννεχείᾳ ἐπέτυχεν νὰ ἐγκριθῇ εἰς διαφόρους ψηφοφορίας.

Χριστιανὸν ἐν τῷ ἀγῶνι περὶ τὴν δικαίαν τάξιν ἐν τῷ Κόσμῳ (Οἰκουμἐνικὴ ἐπισκόπησις). Ἐνεκα τῶν ἀνωτέρω λόγων τὸ Οἰκουμἐνικὸν Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν ἐνδιεφέρθη διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων (Humanrights), εἰς τὰ ὁποῖα ὑπάγεται, ὡς βασικὸν ἀνθρώπινον δικαίωμα, καὶ ἡ αὐτοδιάθεσις τῶν λαῶν. Αἱ Ἐκκλησίαι δὲν δύνανται ν' ἀγνοήσουν τὸ αἷμα τῶν λαῶν, διὰ τὴν αὐτοδιάθεσιν, ὡς βασικὸν ἀνθρώπινον δικαίωμα. Τοῦτο ἰσχύει ἐκ παραδόσεως διὰ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν, ἡ ὁποῖα, ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Κράτους, ἀνολαιμβάνει τὴν ἡγεσίαν καὶ περιθαλψὶν τοῦ λαοῦ, μέχρις οὗ σχηματισθῶσι, διὰ τῆς ἐλευθερίας ψήφου του, νόμμοι κυβερνητικαὶ ἀρχαί, ὅτε καὶ παύει αὐτομάτως πᾶσα ἀνάμειξις τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὰ πολιτικὰ πράγματα. Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία, ἐκ παραδόσεως καὶ οὐσίας πνευματικῶν ὀργανισμῶν, δὲν μεταβάλλει χαρακτῆρα, οὐδὲ κατεύθυνσιν, διὰ τῆς ἀσκήσεως προσωρινῶν ἐθναρχικῶν καθηκόντων. Τὸ Οἰκ. Πατριαρχεῖον ἄνευ κόπου ἀπέβαλεν ἀπὸ τοῦ 1923 ἐθναρχικὰ καθήκοντα καὶ ἀφωσιώθη εἰς τὰ θρησκευτικὰ: τὸ ἴδιον θὰ συμβῇ καὶ μετὰ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Κύπρου μετὰ τὴν Ἐνωσιν μετὰ τῆς Μητρὸς Ἑλλάδος.

1. Κατέστη ἀναγκαῖον νὰ εἰσέλθω εἰς λεπτομερῆ ἐξέτασιν τοῦ προκειμένου ζητήματος, διότι εἰς τὸν ἡμερησίον τύπον, ἀτυχῶς, συνάδελφος ἐν τῷ Παν)μίῳ διετύπωσε τὴν ἀποψιν, ὅτι δὲν ἐλήφθησαν ἀποφάσεις καὶ ὅτι ὁ σχετικὸς θόρυβος περὶ τὰς ἀποφάσεων δὲν στηρίζεται εἰς τὰ πράγματα. Καὶ διερωτᾷται τις: Ἦτο ἀρά γε δύσκολον νὰ πληροφορηθῇ, ἔστω καὶ τηλεφωνικῶς, τί ἐγένετο εἰς Σικάγον καὶ Evanston διὰ τὸ Κυπριακόν; Ἦτο δυνατόν νὰ μὴ γίνῃ, ὅτι ἦτο δυνατόν, ἀφοῦ ἡ ἀντιπροσωπεΐα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐξεπροσώπει καὶ τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος Κύριον Σπυρίδωνα, Πρόεδρον τῆς Πανελληνίου Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν Κύπρον;

Ο κ. Καθηγητής, ειδικότερον, εξέφρασεν ἐν Σικά-
 γω τὴν λύπην του, διότι τὸ Κυπριακὸν δὲν συζητήθη,
 ὡς εἶχε συμφωνηθῆ ἐν Bossey, μεταξύ τῶν Ἐπιτρο-
 πῶν ἐπὶ τῶν διεθνῶν σχέσεων Μ. Βρετανίας καὶ
 Ἑλλάδος. Τὸ ζήτημα τῆς Κύπρου, παρετῆρει ὀρθῶς,
 εὐρίσκειται εἰς δέξυτατον σημείον, διότι οὐ μόνον ὁ
 Κυπριακὸς λαὸς ἐπιμένει εἰς τὴν ἀξίωσιν τῆς ἀπελευ-
 θερώσεώς του καὶ τῆς μετὰ τῆς μητρὸς Ἑλλάδος
 ἐνώσεως, ἀλλὰ καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, ἀπαξ
 ἀποτυχοῦσα εἰς ἐπανειλημμένα της διαβήματα παρὰ
 τῆ Ἀγγλικῆ Κυβερνήσει περὶ φιλικῆς μετὰ τῆς τελευ-
 ταίας συνεννοήσεως, πρὸς ἱκανοποίητικὴν τοῦ ζητήμα-
 τος διευθέτησιν (ἅτε τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως ἀν-
 τιταξάσης ἀπόλυτον ἄρνησιν), ἀπεφάσισε νὰ καταφύγῃ
 εἰς τὸ διεθνὲς δικαστήριον τῶν Ἦν. Ἐθνῶν. Ὁ κατὰ
 80,2% ἑλληνικὸς πληθυσμὸς τῆς νήσου ἐπιμένει,
 ἵνα, ἐπὶ τῆ βάσει τῆς γενικῆς ἀποδεκτῆς γενομένης
 ὑποχρέωσιν σεβασμοῦ τῆς ἀρχῆς τῶν ἀνθρωπίνων
 δικαιωμάτων, τῷ ἀναγνωρισθῆ τὸ δικαίωμα τῆς αὐτο-
 διαθέσεως. Ἡ ἀξίωσις περὶ αὐτοδιαθέσεως εἶναι
 βεβαίως συνδεδεμένη¹ μετὰ ἐκείνην τῆς ἐνώσεως μετὰ
 τῆς μητρὸς Ἑλλάδος, ἀλλ' ὅπως ἴσως ἐκεῖνο, τὸ
 ὁποῖον εἶναι βασικὸν διὰ τὰ Ἦνωμ. Ἐθνη καὶ τὰς
 Ἐκκλησίας, εἶναι ἡ ἀναγνώρισις τοῦ δικαιώματος
 τῆς αὐτοδιαθέσεως, ὡς βασικοῦ ἀνθρωπίνου δικαιώ-
 ματος. Ὁ κ. Καθηγητὴς χαρακτηριστικῶς ὑπεστήριξεν,
 ὅτι «ἡ Ἐπιτροπὴ μας, ὡς ἠθικὸς ὑποστηρικτὴς τῶν
 ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ
 ὑποστηρίξῃ τὴν αἴτησιν τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ, ἣτις
 οὐδὲ μακρόθεν ἔχει ἐχθρικὴν αἰχμὴν κατὰ τῆς Ἀγ-
 γλίας»². Ἐπὶ τῆ βάσει τῆς ἀναπτύξεως τῶν ἀνωτέρω
 βασικῶν ἀπόψεων, ὁ κ. Καθηγητὴς προέτεινεν εἰς τὴν
 ἐπιτροπὴν νὰ δεχθῆ τὴν ψήφισιν τῶν ἐξῆς ἀποφάσεων:
 1ον) Νὰ ὑποστηρίξῃ ἠθικῶς τὰ Κυπριακὰ δικαιώματα
 καὶ ἀξιώσεις καὶ 2) νὰ ἀναθέσῃ εἰς τὸ Προεδρεῖον καὶ
 τοὺς ἀρμοδίους ὑπαλλήλους του νὰ ἐξασκήσουν τὴν
 ἐπιρροὴν των ἐπὶ τῶν ἀρμοδίων κύκλων, πρὸς ὑποστή-
 ριξιν τῆς δικαίας καὶ εὐτυχοῦς λύσεως τοῦ ζητή-
 ματος. «Ἡ ἀναβολὴ τῆς λύσεως τοῦ ζητήματος—εἶπε—
 θὰ ἦτο δυνατόν νὰ δημιουργήσῃ ἀνωμαλίαν (Σ. γρ.,
 ὀρθὴ πρόβλεψις, ἦν οὐδέποτε ἔκαμαν οἱ φίλοι Βρε-
 ταννοί), ἐκεῖ ὅπου μόνον εὐτυχῆ καὶ κατὰ Θεὸν λύ-
 σιν τοῦ προβλήματος ἀναμένομεν.

» Ἐξ ἄλλου τὸ γεγονός ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου,

1. Κατ' οὐσίαν καὶ ὄχι κατὰ τύπους, διότι οἱ Κύπριοι,
 ὅταν τοῖς ἀναγνωρισθῆ τὸ δικαίωμα τῆς αὐτοδιαθέσεως, θὰ
 εἶναι δυνατόν διὰ τῆς ψήφου των νὰ ψηφίσωσι εἴτε πλήρη
 ἀνεξαρτησίαν εἴτε παραμονὴν ἐντὸς τῆς Ἀγγλικῆς Κοινοπολι-
 τείας εἴτε τὴν ἔνωσιν μετὰ τῆς μητρὸς Ἑλλάδος.

2. Ἡ ὀρθὴ αὕτη ἐπιθυμία τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας καὶ
 τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ὑπάρχει φόβος νὰ μὴ εὕρῃ τελι-
 κῶς ἀνταπόκρισιν παρὰ τῷ Ἑλληνικῷ λαῷ τῆς Κύπρου καὶ
 τῆς Ἑλλάδος, ἐνεκα τῆς ἀκαμψίας τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνή-
 σεως. Εἶναι πάντως παρήγορον, ὅτι πολλοὶ ἀγγλικοὶ προσω-
 πικότητες καὶ τὰ κόμματα Ἐργατικὸν καὶ Φιλελεύθερον
 ἀντιλαμβάνονται, ὅτι ἡ ἄρνησις τῆς ἀναγνώσεως εἰς τὸν
 Κυπριακὸν λαὸν τοῦ δικαιώματος τῆς αὐτοδιαθέσεως ὀδηγεῖ
 εἰς ἐχθρὰν Κυπρίου καὶ Ἀγγλοῦ καὶ δηλητηριάζει τὴν Ἀγ-
 γλοελληνικὴν φιλίαν, ἀπαραίτητον ἐξ ἴσου καὶ εἰς τὰς δύο
 χώρας, διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς δυτικῆς ἀμύνης εἰς τὸ δύ-
 σκολον αὐτὸ σημείον τοῦ κόσμου.

ἣτις εἶναι μέλος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου τῶν
 Ἐκκλησιῶν, ἐπὶ τῆ βάσει ἀπολύτως δικαιολογημένων
 κατὰ παράδοσιν λόγων, διευθύνει τὴν προσπάθειαν
 τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ, πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ δικαιώματος
 τῆς αὐτοδιαθέσεως, μᾶς ὑποχρεοῖ ἠθικῶς νὰ βοηθή-
 σωμεν τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸν λαὸν τῆς Κύπρου διὰ
 τὴν εὐτυχῆ λύσιν τοῦ ζητήματος.

Μετὰ ταῦτα, ὑπέβαλε τὸ κάτωθι σχέδιον προτά-
 σεως πρὸς ἀποδοχὴν αὐτῆς ὑπὸ τῆς ὀλομελείας τῆς
 Ἐπιτροπῆς.

Τὸ σχέδιον τῆς προτάσεως

Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν διεθνῶν
 ὑποθέσεων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐκ-
 κλησιῶν, ὑποστηρίζουσα τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ο.Σ.Ἐ. τῆς
 16ης Δεκεμβρίου 1952 (AG. ST. 30/4 RES. 40), δι' ἧς
 «συνιστᾶ εἰς τὰ Κράτη—Μέλη τοῦ Ο.Η.Ε. νὰ ὑποστη-
 ρίσωσι τὴν ἀρχὴν τῆς αὐτοδιαθέσεως ὅλων τῶν λαῶν
 καὶ ἐθνῶν καὶ νὰ ἀναγνωρίζωσι καὶ προάγωσι τὴν
 πραγματοποιήσιν τοῦ δικαιώματος τῆς αὐτοδιαθέσεως
 τῶν λαῶν, τῶν μὴ αὐτοκυβερνωμένων περιοχῶν, αἵτινες
 εὐρίσκονται ὑπὸ τὴν διοίκησιν των, καὶ νὰ διευκολύ-
 νωσι τὴν ἐνάσκησιν τοῦ δικαιώματος τούτου κατὰ τὸν
 καταστατικὸν χάρτην τοῦ Ο.Η.Ε. καὶ τὴν ἐκπεφρασμέ-
 νην θέλησιν τῶν ἐνδιαφερομένων λαῶν, τῆς θελήσεως
 τῶν λαῶν τούτων διαπιστουμένης διὰ δημοψηφισμά-
 των καὶ ἄλλων ἀνεγνωρισμένων δημοκρατικῶν μέσων,
 κατὰ προτίμησιν ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῶν Ἦνωμένων
 Ἐθνῶν»:

1ον) Συνιστᾶ θερμῶς εἰς τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Βασι-
 λείου τῆς Μ. Βρετανίας καὶ Βορείου Ἰρλανδίας, νὰ
 σεβασθῆ τὸ δικαίωμα τοῦ λαοῦ τῆς Κύπρου, περὶ
 αὐτοδιαθέσεώς του, ἐπὶ συμφωνίᾳ μετὰ τὴν ἐμπεριεχο-
 μένην σύστασιν εἰς τὴν ὡς ἄνω ἀπόφασιν τῆς Γενικῆς
 Συνελεύσεως τοῦ Ο.Η.Ε. τῆς 16ης Δεκεμβρίου 1952,
 καὶ

2ον) Ἀναθέτει εἰς τὸ Προεδρεῖον αὐτῆς καὶ τὸ
 γραφεῖόν της ἐν Νέα Ὑόρκη, νὰ ἐξασκήσωσι τὴν ἐπιρ-
 ροὴν των ἐπὶ τῶν ἀρμοδίων κύκλων τοῦ Ο.Η.Ε., πρὸς
 ὑποστήριξιν τοῦ δικαίου αἰτήματος τοῦ Κυπριακοῦ
 λαοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας του.

Ἠκολούθησε μακρὰ καὶ ἐμπεριστατωμένη εἰσή-
 γησις τοῦ ὅλου ζητήματος τῆς Κύπρου, ἰδίᾳ ἀπὸ ἱστο-
 ρικῆς ἀπόψεως, ἐκ μέρους τοῦ Προέδρου Sir Kenneth
 Grubb, καθ' ἣν ἀνέπτυξεν ἐν θαυμαστῇ ἀκρίβειᾳ τὸ
 ζήτημα, καὶ εἶπε δημοσίᾳ ὅτι ἡ ἀγγλικὴ θέσις τοῦ
 ζητήματος εἶναι ἀσθενὴς καὶ ὅτι ἡ ὑπ' αὐτοῦ ἐξέτασις
 τοῦ ζητήματος εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἀποικιῶν
 τὸν ἔφερεν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι τοῦτο ἐπηρεάζεται
 ὑπὸ τῶν στρατιωτικῶν κύκλων, ἐνῶ ὁ ἴδιος πιστεύει,
 ὅτι τὸ δίκαιον εὐρίσκειται μετὰ τὸν Κυπριακὸν Λαόν.

Ἄλλὰ θὰ παραστῆ ἀνάγκη νὰ συνεχίσωμεν εἰς τὸ
 ἐπόμενον, διὰ νὰ ἴδωμεν, πῶς κατέληξεν εἰς ἓνα νέον
 σχέδιον ἡ Ἐπιτροπὴ, καὶ πῶς ἐψηφίσθη τοῦτο καὶ
 ὑπὸ τοῦ τμήματος (Section), εἰς τὴν συνεδρίαν τῆς
 ὁποίας μετέσχε καὶ ὁ σημειῶν τὰς γραμμαῖς ταύτας.

ΓΕΡ. Ἰ. ΚΟΝΙΔΑΡΗΣ

Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ ΤΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΛΑΡΙΣΗΣ ΑΜΒΡΟΣΙΟΥ

Μεταξύ των ελαχίστων περισωθέντων εκ του αρχείου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λαρίσης καὶ Πλαταμῶνος ἐγγράφων, τοῦ καταστραφέντος κατὰ τὴν εἰσβολὴν τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ ἐν ἔτει 1897, ἀνεύρομεν καὶ χειρόγραφά τινα τοῦ μακαρίτου προκατόχου ἡμῶν Ἐπισκόπου Λαρίσης Ἀμβροσίου Κασάρα, τοῦ ἐκ Καλύμνου, ὅτε ἀκόμη ἦτο Ἐπίσκοπος Πλαταμῶνος.

Ὡς γνωστόν, κατὰ τὴν προσάρτησιν τῆς Θεσσαλίας ἢ Ἐπισκοπῆ Πλαταμῶνος ὑπέστη κολόβωσιν, περιορισθεῖσα εἰς 9 μόνον χωρία, τὰ ὁποῖα περιῆλθον γεωγραφικῶς εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος, με' ἔδραν τὰ Ἀμπελάκια καὶ τὰ ὁποῖα ἀπετέλεσαν τὴν Ἐπισκοπὴν Πλαταμῶνος, τῶν λοιπῶν παραμεινάντων εἰς τὸ τουρκικὸν ἔδαφος καὶ ὑπαχθέντων εἰς τὴν τότε Ἐπισκοπὴν καὶ ἤδη Μητροπόλιν Κίτρους, ὑπὸ τὴν ὁποίαν καὶ διατελοῦσι, καὶ τὰ ὁποῖα ἦσαν περισσότερα.

Κατὰ τὴν προσάρτησιν τῆς Θεσσαλίας λοιπὸν ὁ μακαρίτης Ἀμβρόσιος ἦτο Ἐπίσκοπος Πλαταμῶνος καὶ διετέλεσε τοιοῦτος μέχρι τοῦ τέλους τοῦ 1899. Θανόντος τοῦ Μητροπολίτου Λαρίσης Νεοφύτου, τοῦ Ἀργυροκαστρίτου, ἐν ἔτει 1896, τὴν Μητροπόλιν Λαρίσης διηύθυνεν Ἐπισκοπικὴ Ἐπιτροπὴ κατὰ τὰς ὑφισταμένας τότε διατάξεις. Τὴν 6ην Ἰουλίου 1899 ἐδημοσιεύθη ὁ νόμος ΒΧΔ' «Περὶ διοικητικῆς διαιρέσεως τοῦ Κράτους», διὰ τῶν ἀρθρῶν 13 καὶ 14 τοῦ ὁποίου ὠρίσθη ἡ προσαρμογὴ πρὸς αὐτὴν καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς διαιρέσεως. Προτάσει λοιπὸν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐξεδόθη τὸ ἀπὸ 22 Ἰανουαρίου 1900 Νομοτελεστικὸν Διάταγμα, ὅπερ καθώριζε τὰς Ἐπισκοπὰς εἰς 32, ἐπήρχετο δὲ συγχώνευσις τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ δύο Ἐπισκοπῶν, τῆς ἐπισκοπῆς Πλαταμῶνος εἰς τὸν νομὸν Λαρίσης καὶ τῆς Ἐπισκοπῆς Θαυμακοῦ ἐν μέρει εἰς τὸν νεωστὶ ὀριζόμενον νομὸν Καρδίτσης. Τῆ 26ῃ Ἰανουαρίου 1900 ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 4338 ἐγγράφου αὐτῆς πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον, ἀνακοινοῖ ὅτι ἀπεφάσισε τὴν μετάθεσιν τοῦ μὲν Ἐπισκόπου Πλαταμῶνος εἰς τὴν κενὴν Ἐπισκοπὴν Λαρίσης Φαρσάλων καὶ Πλαταμῶνος, τοῦ δὲ Ἐπισκόπου Θαυμακοῦ εἰς τὴν Θεσσαλιώτιδος. Οὕτω ὁ Πλαταμῶνος κατέστη Ἐπίσκοπος Λαρίσης.

Ἐθεωρήσαμεν λοιπὸν πρέπον καὶ χάριν τῆς ἱστορίας νὰ φέρωμεν εἰς τὴν δημοσιότητα τὰ ὀλίγα αὐτὰ ἀνευρεθέντα χειρόγραφα ἐν συνεχείᾳ πρὸς ὅσα ἐδημοσιεύσαμεν τοῦ αὐτοῦ, ὀρισθέντος ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὅπως μεταβῆ καὶ συζητήσῃ μετὰ τῶν τιμωρηθέντων ὀπαδῶν τοῦ Μακράκη, Ἱεροθέου Μητροπολίτου καὶ λοιπῶν, ἐπὶ τῶν μακρακικῶν πλανῶν, καὶ τὴν ὁποίαν ἀποστολὴν, ἄκρως λεπτὴν, ἐπιτυχῶς ἐξετέλεσε. Ὁ Πλαταμῶνος δὲν ἔσπευξε εἰς παιδείαν, ἦτο εὐρύμαθής, πεπρωκισμένος με' ψυχικὸν σθένος, ἀλλὰ καὶ σωματικὴν ἀνδρείαν. Ἐφλέγετο ἀπὸ πατριωτισμὸν, ἦτο τέλειος γνώστης τῶν κανονικῶν τῆς Ἐκκλησίας διατάξεων. Εἰργάζετο ἐθνικῶς κατὰ τὰ ἔτη ἐκεῖνα τῆς Τουρκοκρατίας, κατὰ δὲ τὴν ἐξέ-

γερσιν τοῦ 1878 ἔλαβεν ἐνεργὸν μέρος, τεθεὶς ἐπὶ κεφαλῆς ὁμάδος. Ἐκ φύσεως ἐπαναστάτης, ἔδρασαν ἀπὸ τῆς πλευρᾶς αὐτῆς, ὡς Ἐπίσκοπος Πλαταμῶνος, εἰς τὸν ἀγῶνα τότε κατὰ τῆς δουλείας. Ἐκ τούτου ἐξηγεῖται καὶ ἡ μετέπειτα λυπηρὰ στάσις αὐτοῦ ἐναντι τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὸ 1909, δι' ἣν ὡς γνωστὸν κατεκρίθη.

Ἀρχόμεθα νῦν δημοσιεύοντες τὰ κατὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν.

«Προσλαλιὰ κατὰ τὴν ὑποδοχὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ τῆ πρώτῃ Σεπτεμβρίου 1881.

Ποιμὴν καὶ ποιμνιον, Κύριε Ἀρχηγέ τοῦ ὠραίου τούτου στρατοῦ, ἀκατάσχετοι ὑπὸ τῆς γλυκυτέρας τῶν χαρῶν, ἐξελθόντες εἰς προϋπάντησιν ὑμῶν τῶν ἀντιπροσώπων τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, ὑμῶν τῶν προδρόμων τῆς εὐνομίας καὶ τῆς τάξεως, μετὰ συγκεινημένης καρδίας ἐκ μέσης ψυχῆς προσφωνοῦμεν ὑμῖν τὸ καλῶς ἦλθατε.

Τὸ ὑπὲρ ἡμᾶς κυματιζὸν κυανόλευκον τοῦτο σῆμα, Κύριοι, ὁ Ἄγγελος οὗτος τῆς γλυκυτάτης ἐλευθερίας, πρὸς ὃ μεθ' ὑπερηφανείας ἅμα καὶ σεβασμοῦ ἀτενίζομεν, ἦτο καὶ θὰ εἶναι τὸ ἴνδαλμα, τὸ ὁποῖον μετὰ θρησκευτικῆς εὐλαβείας ἔμαθε νὰ προσκυνῇ σύμπας ὁ ὑπ' ἐμὲ ἑλληνικώτατος λαὸς τῆς προτελευταίας ταύτης ζώνης τῆς Θεσσαλιώτιδος γῆς. Ἀπόδειξις τὰ ὑπὸ ἀπλέτου χαρᾶς γελῶντα πρόσωπα τῶν Χριστιανῶν μου, τῶν ἀκολουθησάντων μοι εἰς τὴν ὑμετέραν ὑποδεξίωσιν.

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι κατὰ τὴν ἐπίσημον ταύτην ἡμέραν καὶ ὥραν τῆς ἐρατεινῆς ἡμῶν παλιγγενεσίας ἀνακινεῖται ἐν ἐμοὶ ἰδίᾳ καὶ αἰσθημὰ τι δύσθυμον, ἀναμνηστικὸν καὶ ἄλλων ἀξίων ὡσαύτως ἐλευθερίας προσφιλεστάτων μοι τέκνων πνευματικῶν, ἀ ὁ κακὸς δαίμων φαίνεται φθονήσας δὲν ἄφησε, ἵνα, ὅπως συνήθλησαν καὶ συνεκακούχησαν μετὰ τοῦ Πνευματικοῦ ἐμοῦ Πατρός των, οὕτω καὶ συμπανηγυρίσωσι νῦν καὶ ταῦτα καὶ συνεορτάσωσι μετ' ἐμοῦ. Ἐννοῶ, Κύριοι, τὸ Λιτόχωρον καὶ τὰ παρὰ τὸ Λιτόχωρον ἀποκλειόμενα τοῦ παρόντος γάμου χωρία τῆς ταπεινῆς Ἐπισκοπῆς μου. Τὸ Λιτόχωρον, τὸ θυσία εἰς τὸν βωμὸν τῆς Πατρίδος προσενεχθὲν Λιτόχωρον, τὸ Λιτόχωρον, τὸ ἀγογγύστως ὑποστάν πάντα τὰ δεινὰ τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1878 χάριν τῆς ἑαυτοῦ ἐλευθερίας, ἡδὴ τύχη κακῆ ἀποτελεῖ, ὡς μὴ ὠφελε, τὸ μεθόριον τῆς δούλης ἀπὸ τῆς Ἐλευθέρας Ἑλλάδος!

Ἄλλὰ καὶ οὕτως, εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, τεκνία μου. Σκιρτῶντες διὰ ταῦτα ἡμεῖς ὑπὸ χαρᾶς, Χριστιανοί μου, δάκρυ χαρᾶς σπείσωμεν ἐπὶ τῇ ἀναιμάκτῳ ἡμῶν ἀπολυτρώσει, καί, ἀφοῦ πρῶτον ὑπὲρ τῶν πέραν τῶν ὁρέων ἐκεῖνων ἀπομεινάντων τῆ δουλείᾳ ἀδελφῶν ἡμῶν συνευχηθῆτε μετ' ἐμοῦ, ὅπως καὶ ἐκεῖνοις χαρίσθαι ὁ Ὑψιστος τὴν σημερινὴν ἡμῶν εὐτυχίαν, ἀναφωνήσωμεν εἰτα μετ' ἀλαλαγμοῦ καὶ ἐκ τῶν μυχαιατικῶν τῶν ἡμετέρων καρδιῶν, Ζήτω ὁ Βασιλεὺς ἡμῶν Γεώργιος, Ζήτω τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος, Ζήτω ὁ Ἑλληνικὸς Στρατός». (Συνεχίζεται)

† Ὁ Λαρίσης ΔΩΡΟΘΕΟΣ

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΣ ΝΕΟΦΥΤΟΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ

Κατὰ τὸ ἔτος 1818 ὁ, ἐκ Κρήτης καταγόμενος, Προηγούμενος Νεόφυτος Σκουλουδάκης Λαυριώτης, ἀποφάσει τῆς Ἱερᾶς Συνάξεως τῆς, ἐν Ἁγίῳ Ὁρει, Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Μεγίστης Λαύρας τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, ἀνέλαβε τὴν διοίκησιν καὶ διαχειρίσιν τοῦ, ἐν Σκύρῳ, Μετοχίου τῆς Μετανοίας αὐτοῦ, εἰς μνήμην τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, τιμωμένου, ὡς πιστοῦται, ἐξ ἀναφορᾶς αὐτοῦ, ὑποβληθείσης, τῷ 1827, εἰς τὴν «Προσωρινὴν Διοίκησιν τῆς Ἑλλάδος».

Ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ μονύδριον τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ἀναγράφεται ἐν αὐτῇ, μοι ἐδόθη κατὰ τὸ 1818 σωτήριον ἔτος τῇ 15 Αὐγούστου παρὰ τῆς Ἱερᾶς Λαύρας, μὲ γράμμα ἐνσφράγιστον ὑπογεγραμμένον παρ' ὄλων τῶν ἐκεῖσε μοναζόντων πατέρων καὶ ἐπιβεβαιωμένον παρὰ τοῦ ἀοιδίμου Πατριάρχου Κυρίου Γρηγορίου.

Τὸ ἀκριβὲς χρονικὸν διάστημα τῆς ἐνοικιάσεως τούτου δὲν γνωρίζομεν λαμβανομένου ὅμως ὑπ' ὄψιν, ὅτι τοῦτο, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, καθορίζεται διὰ μίαν ἐξαετίαν, ὑποθέτομεν, ὅτι ἡ λήξις ταύτης θὰ συνέπιπτε τῇ 15ῃ Αὐγούστου 1824, ἐκτὸς ἐὰν ἐλάμβανε καὶ ἐτέραν παράτασιν.

Καὶ μέχρι μὲν ἑνὸς διαστήματος αἰ, μεταξὺ Νεοφύτου καὶ Μονῆς αὐτοῦ, σχέσεις, ἔβαινον καλῶς, ὡς ἄλλως τε καὶ ὁ ἴδιος εἰς τὴν αὐτὴν, ὡς ἄνω, ἀναφορὰν τοῦ ὁμολογεῖ λέγων, ὅτι ἀπέδιδε «κατ' ἔτος εἰς τὴν Λαύραν τὴν συνειθισμένην παράδοσιν εἰς γεννήματα, εἰς φάβαν, εἰς τυρούς, εἰς μετρητὰ κλπ.».

Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως χρόνῳ, κατὰ τὴν διάρκειαν δηλ. τῆς παραμονῆς αὐτοῦ ἐν Σκύρῳ, ὑπὸ τὴν ιδιότητα τοῦ Ἡγουμένου τοῦ μετοχίου τούτου, ἐκηρύχθη ἡ Ἑλληνικὴ, τοῦ 1821, Ἐπανάστασις, καθ' ἣν, λόγῳ τῆς ἐπακολουθησάσης γενικῆς ἀνωμαλίας, ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὑπαγωγή ὑπὸ τὰς διαταγὰς αὐτῆς, ὄλων τῶν, ὑπὸ τὸ Ἁγιον Ὁρος, Πανάγιον Τάφον, Ὁρος Σινᾶ κλπ. μετοχίων, μέχρις ἀποκαταστάσεως ἐννόμου, ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Ἐπικρατείᾳ, τάξεως κατ' ἀκολουθίαν καὶ τό, ἐν λόγῳ Μετόχιον, ἀποσπασθὲν πρὸς καιρὸν τῆς ἐπικυριαρχίας τῆς Μονῆς Λαύρας, τοσοῦτω μᾶλλον, καθ' ὅσον τὸ Ἁγιον Ὁρος εἶχεν ὑποκύψει ὑπὸ τὸν Τουρκικὸν ζυγὸν κατόπιν ἀγώνων, ὑπήχθη ὑπὸ τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, ὁ δὲ Νεόφυτος τεθεὶς ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῆς, ἔπαυσεν, οὐσιαστικῶς καὶ τυπικῶς, νὰ ἔχη τὴν ἀναφορὰν αὐτοῦ πρὸς τὴν Λαύραν.

Οὗτος, κατελθὼν ἐξ Ἁγίου Ὁρους εἰς Σκύρον, ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ ὡς συνοδείαν καὶ τὸν συμμοναστὴν καὶ συμπατριώτην αὐτοῦ Γέροντα Μελέτιον Λαυριώτην, μεθ' οὗ συνεδέετο διὰ φιλίας βραδύτερον ὅμως λόγῳ χρηματικῶν διαφορῶν ἐπῆλθε ψυχρότης εἰς τὰς σχέσεις αὐτῶν, εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε οὗτος, δηλ. ὁ Μελέτιος, ἀναχωρήσας ἐκ Σκύρου μετέβη εἰς Ἐρμιόνην, ἐν ἣ προσωρινῶς διέμενον ἡ Κυβέρνησις, πρὸς ἣν ὑπέβαλεν ἀναφορὰν, κατὰ τοῦ Νεοφύτου, στρεφόμενῃν τὸ ἀκριβὲς ταύτης περιεχόμενον δὲν ἔχομεν ὑπ' ὄψιν ὅμως νομίζομεν, ὅτι τοῦτο, δὲν θὰ ἀφίσταται τοῦ, πρὸς

«τὸν ἐκλαμπρότατον Ἀντιπρόεδρον τοῦ Ἐκτελεστικοῦ» ὑπ' ἀριθ. 632 καὶ ἀπὸ 6 Νοεμβρίου 1822 ἐγγράφου, τοῦ Μινιστερίου, δηλ. Ὑπουργείου, τῆς θρησκείας, ἔχοντος οὕτως.

Ἄριθ. 632.

Ἐκλαμπρότατε Ἀντιπρόεδρε τοῦ Ἐκτελεστικοῦ.

Ἐχω χρέος νὰ παρρησιάσω τὸ πρωτότυπον τῆς ἀγωγῆς τοῦ Γερομελετίου Λαυριώτου πρὸς τὴν ὑπερτάτην Διοίκησιν διευθυνόμενον πρὸς αὐτὴν.

Ὅτι ἔχει δίκαιον ἡ πανοσιότης του τὸ ἀποδείχνει μόνον μετὰ τοὺς λόγους τούτους ὅπου γράφει εἰς τὴν ἀγωγὴν αὐτοῦ, ὑπόσχεται ὅμως νὰ παραστήσῃ ποτὲ καὶ χρεωστικὴν ὁμολογίαν τὴν ὅποιαν εἶχεν εἰς Σκύρον.

Πρὸς δὲ ὁ ῥηθεὶς Γερομελέτιος εἶτε διὰ νὰ ἐκδικηθῇ τὸν ἀντιδικὸν του εἶτε θέλων τῆς Κοινότητος τὸ συμφέρον προβάλλει, ὅτι, ὁ ἡγούμενος τοῦ ἐν Σκύρῳ μετοχίου τῆς Λαύρας Κος Νεόφυτος, ἔχων συμφωνίαν ἐγγράφον νὰ δίδῃ κατ' ἔτος εἰς τὴν ῥηθεῖσαν Μονὴν τῆς Λαύρας γρῶσ. 5.000, πέντε χιλιάδες, δι' ὅλα τὰ εἰσοδήματα τοῦ Μετοχίου καὶ νεμόμενος αὐτὸ πέντε ἡδὴ ἔτη ὀλόκληρα παρέδωκε μόνον δύο ἐτῶν λογαριασμόν· λοιπὸν ἐπειδὴ τὰ μοναστήρια τοῦ Ἁγ. Ὁρους ἔκλιναν αὐχένα εἰς τὸν τύραννον τῆς Ἑλλάδος ἀνήκει εἰς τὴν Διοίκησιν νὰ ζητήσῃ λογαριασμόν ἀπὸ τὸν Κ.Ν. (εἰσφύτον) ἡγούμενον διὰ τὰ λοιπὰ τρία ἔτη.

Δὲν στοχάζομαι νὰ ψεύδῃται ὁ ῥηθεὶς Γερομελέτιος, ἐπειδὴ εἰς τρεῖς ἡμέρας, ἀφ' οὗ συγκατοικοῦμεν, μετασχηματιζόμενος (διότι πολλοὶ παρέρχονται τὴν Ἑλλάδα ὑποκριταί) τὸν ἡῦρα μὲ χαρακτηριστὰ σταθερὸν εἰς τοὺς λόγους.

Μ' ὄλον τοῦτο, ἐπειδὴ ἡ ἀνθρωπότης παρδαλίζει, νομίζω συμφέρον διὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην νὰ σταλθῶσι μετ' αὐτοῦ δύο ἄνθρωποι τῆς Διοικήσεως μὲ προσταγὰς εἰς τὸν ἐκεῖ ἀντέπαρχον νὰ λάβωσι λογαριασμόν τοῦ Μετοχίου ἀπὸ τὸν Κ. Νεόφυτον καὶ νὰ ἐξετάσωσι φρονίμως τὴν ποιότητα τοῦ Γερομελετίου, φροντίζοντες νὰ δώσουν εἰς αὐτὸν οἱ χρεώσται τὰ ὀφειλόμενα τοιοῦτοτρόπως λείπομεν ἀπὸ ὑποψηφίους καὶ βοηθῶμεν τὸ Κοινὸν 8-10 χιλ. γρῶσια.

Μένω μὲ σέβας βαθύτατον

Εἰς ἔλλειψιν τοῦ Μινίστρου

Τοῦ Μ(ινιστερίου) τῆς Θ(ρησκείας)

Ὁ Γραμματεὺς

Χρ. Μάλλης.

τὴν 6 Νοεμβρίου 1822 ἐν Ἐρμιόνην.

Καὶ γράφων ὁ Γραμματεὺς οὗτος «πρὸς τὸν Ἀρχιεραματῆα τῆς ἐπικρατείας Μινίστρον τῶν ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων» διὰ τῆς, ὑπ' ἀριθ. 634 καὶ ἀπὸ 16 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους, ἀναφορᾶς του προσεπιλέγει. «Καὶ χθὲς διὰ ζώσης φωνῆς καὶ σήμερον αὐθις Σᾶς ὑπενθυμίζω τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Γερομελετίου Λαυριώτου Κρητός. Παρακαλῶ τὸν ἐκλαμπρότατον Ἀντιπρόεδρον νὰ ἐκδοθῇ διαταγὴ τοιαύτη, καθὼς ἀνέφερα διὰ ζώσης φωνῆς εἰς τὴν ἐξοχότητά σας χθὲς καὶ ἐλπίζω νὰ εὐρῇ τὸν τόπον τῆς εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἁγίου Σκύρου· ἐπειδὴ ἡ πατρίς μας διὰ τῶν πατριωτῶν μας καὶ διὰ τὰς παρούσας περιστάσεις, νομίζω, ὅτι δὲν συμφέρει τὸ νὰ ὑποδείξῃ λεοντὴν ἄλλως καὶ ἡ ὀσιότης του, μὴ ἔχων οὔτε ὀβολόν, ζῆ κατὰ τὸ παρὸν μὲ ἔξοδα τοῦ

δούλου σας και πρέπει να απαλλαχθῶ τοῦ βάρους τούτου, διευθύνων τὴν ὑπόθεσιν αὐτοῦ εἰς τὸν τοπικὸν Ἀρχιερέα τῆς Σκύρου κατὰ τὸ παρόν. Μετὰ ταῦτα δὲ ὅταν ἔλθῃ καὶ ἡ Πανιερότης τοῦ ὁ Μινίστρος τῆς Ὁρησκείας τότε ἐνεργεῖ ἡ Διοίκησις πραγματικώτερον περὶ ὧσων ὀφείλει εἰς τὸ ἔθνικόν Ταμεῖον ὁ Κ. Νεόφυτος ἡγούμενος τοῦ ἐν Σκύρῳ Μετοχίου τῆς Λαύρας».

Ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Διοικήσεως Ἀθανάσιος Κανακάρης διὰ ταῦτοχρόνου, ὑπ' ἀριθ. 640, ἀπαντῶν εἰς τὸ ἀνωτέρω, τοῦ Ὑπουργείου τούτου, ἐγγραφον ἐνέκρινε (κινὰ ἐνεργηθῆ τοιουτοτρόπως καθὼς γράφει), δηλ. ν' ἀποσταλῆ ἕμοιον πρὸς τὸν Σκύρου, πρὸς δὲ ἐγράψῃ τὰ ἐξῆς.

«Ἀριθ. 642.

Θεοφιλέστατε Ἐπίσκοπε Ἁγίε Σκύρου Κ. Γρηγόριε!

Ὁ Γερομελέτιος Λαυριώτης ἐλθὼν εἰς τὴν ὑπερτάτην Διοίκησιν, δι' ἀγωγῆς ἀνέφερεν, ὅτι ὁ Κύριος Νεόφυτος ἡγούμενος τοῦ αὐτόθι μετοχίου τῆς Λαύρας χρεωστῶν αὐτῷ δι' ὁμολογίας γρόσια 1500, ἧτοι χίλια πεντακόσια συμποσούμενα εἰς δύο χιλιάδας μὲ ἕτερα ἑξὸδα γενόμενα δι' ἐπιταγῆς τοῦ ῥηθέντος ἡγουμένου, ὅχι μόνον δὲν θέλει νὰ δώσῃ μέρος εἰς αὐτὸν διὰ νὰ ζῆσῃ εἰς τὰς παρούσας περιστάσεις, ἀλλὰ καὶ ἠνώχλησε πολυειδῶς τὴν Σεβασμιότητά του παρακρούων καὶ ἀποδιώκων ἀσπλάγγως καὶ τὴν αὐτόθι ἀδελφότητα τῶν προσφύγων Λαυριωτῶν.

Ἡ Διοίκησις λοιπὸν σήμερον ἐπιτάττει τὴν θεοφιλίαν τῆς διὰ τοῦ Μινιστηρίου τούτου καὶ τὴν διορίζει, ὅτι ἅμα λάβῃς τὸ παρὸν ἐξ ἐπαγγέλματος νὰ παραστήσῃς ἐνώπιόν σου ἀμφοτέρους, τὸν τε ῥηθέντα ἡγούμενον Νεόφυτον καὶ τὸν Γερομελέτιον καὶ θεωρήσας τὴν ὁμολογίαν καὶ τοὺς μάρτυρας, εἰ μὲν ἀληθῶς ὀφείλει τὰ ῥηθέντα χρήματα ὁ ἡγούμενος εἰς τὴν ὁσιότητά του θέλεις τὸν προστάξῃς νὰ τὰ μετρήσῃ παρευθὺς χωρὶς παραμικρὰν ἀντιλογίαν· ἐπειδὴ ἂν παρακούσῃ μὴ ἔχων δίκαιον θέλει δοκιμάσῃ ἐκεῖνο ὅπου ἀπεφασίσθη ἀπὸ τὴν ὑπερτάτην Διοίκησιν! ..., ἀλλὰ τὸ Μινιστήριον τοῦτο, ὑπερασπιζόμενον τὸ ἱερατεῖον καὶ προσέχον τὴν ἡσυχίαν του, ταῦτα τὰ μετόχια ὀφείλει τὸ γένος νὰ τὰ ὑπερασπίζῃται καὶ νὰ τὰ δίδῃ εἰς τιμίους καὶ εὐδοκίμους ἄνδρας νὰ τὰ διοικοῦσι· πρὸς δὲ θέλετε ἐπιτάξῃς τὸν ῥηθέντα νὰ περιποιῆται καὶ περιθάλπῃ ἐν τῷ Μετοχίῳ τοὺς λοιποὺς πατέρας Λαυριώτας συναδέλφους αὐτοῦ, ἡ δὲ σεβασμία κορυφή τῆς ἀμέσως θέλει ἀποκριθῆ εἰς τὸ Μινιστήριον τοῦτο, στέλλουσα ὀπίσω τὸν Γερομελέτιον μὲ γράμματά τῆς δηλωτικὰ περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, διὰ νὰ ἀκολουθήσῃ ἡ Διοίκησις τὴν πρέπουσαν ὁδὸν τοῦ συμφέροντος περὶ τοῦ δικαίου.

Τοῦ Μινιστηρίου τῆς Ὁρησκείας

Ὁ Γ. Γραμματεὺς

Χρ. Μάλλης

τὴν 16 Νοεμβρίου 1822 ἐν Ἐρμιόνην.

† Ὁ πρ. Λήμνου ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

(Συνεχίζεται)

1. Ἡ ἐπομένη λέξις εἶναι δυσανάγνωστος.

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΠΡΟ ΤΟΥ ΑΓΩΝΟΣ ΤΟΥ 1821

Ἡ χορήγησις τῶν προνομίων εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος ὑπὸ Μωάμεθ τοῦ Πορθητοῦ ἐγένετο διὰ τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Πατριάρχης Γεννάδιος ὁ Σχολάριος ἠδυνήθη νὰ ἐκμεταλλευθῆ τὴν περίνοιαν τοῦ Πορθητοῦ καὶ τὰς πολιτικὰς ἀνάγκας τῶν ἀσθενῶν ἀκόμη τότε πολιτικῶς Τούρκων τοῦ δεκάτου πέμπτου αἰῶνος. Ἀντελήφθησαν δηλαδὴ οἱ κατακτηταί, ὅτι δὲν τοὺς συνέφερον ἡ σύμπραξις ὑποδούλων καὶ Φράγκων καὶ ὅτι ὁ ἀποχωρισμὸς θὰ ἦτο τόσον μεγαλύτερος ὅσον διαρκεστέρα θὰ ἦτο ἡ διάστασις μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν. Ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ ὑποταγῇ ἡ Ἀνατολικὴ εἰς τὴν Δυτικὴν ἔπρεπε νὰ εἶναι ἰσχυρά, νὰ συγκρατῆ τὸ ποίμνιον ὑποτεταγμένον εἰς τὸν νέον κυρίαρχον καὶ νὰ πείθῃ αὐτό, ὅτι ἡ κατάστασις αὐτῆ ἦτο πάντως καλυτέρα πιθανῆς ὑποταγῆς εἰς τὸν Πάπαν καὶ ἐπιβολῆς τοῦ λατινικοῦ ἱερατείου. Ἡ ἐκκλησιαστικὴ κατάστασις εἰς τὴν ἐνετοκρατουμένην Κρήτην, τὴν φραγκοκρατουμένην Κύπρον καὶ ἄλλας ἑλληνικὰς ἐπαρχίας, ἔπειθε τοὺς ὑποδούλους, ὅτι δὲν θὰ εἶχον ἐκκλησιαστικὴν ἐλευθερίαν, ἐὰν ὑπετάσσοντο πολιτικῶς εἰς τοὺς Φράγκους.

Καὶ ταῦτα μὲν κατὰ τὸν δέκατον πέμπτον αἰῶνα. Δύο αἰῶνας ὅμως μετὰ ταῦτα ἡ Τουρκία ἦτο πανίσχυρος καὶ ἐσωτερικῶς ὀργανωμένη, ὥστε νὰ μὴ φοβῆται τοὺς Φράγκους καὶ ν' ἀδιαφορῆ σχεδὸν διὰ τὴν προπαγάνδαν των. Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἔπρεπε νὰ ὑπερασπίζῃ τὴν Ὀρθοδοξίαν, εἰς τοιαύτας δὲ συνθήκας ὀφείλει τὸ μαρτύριόν του ὁ μαρτυρικὸς τῶν δυτικῶν πολέμιος Κ υ ρ ι λ ο ς Λ ο υ κ α ρ ι ς. Τὰ προνόμια δὲν ἦσαν πλέον ἀρκετὰ ν' ἀσφαλίσουν τὴν Ἐκκλησίαν, αἱ ἀλλαξοπατριαρχίαι ἦσαν μέσα πλουτισμοῦ τῶν κρατούντων, διότι ὅλοι οἱ θρόνοι ἡγοράζοντο καὶ μετεπωλούντο εἰς τοὺς κατωτέρους. Οὐδεὶς ἠδύνατο ν' ἀποθάνῃ ἡσυχος ἐπὶ τῆς καθέδρας του καὶ αἱ ἐξορίαι, οἱ πνιγμοὶ καὶ αἱ ἀγχόναι δὲν ἦσαν μέσα ἀσυνήθη. Ταῦτα γράφονται ἐδῶ, διὰ νὰ ἐπισημανθῆ ἡ ἀστάθεια περὶ τὰ πρόσωπα τῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ αἰτία τῆς διαφθορᾶς τῶν συνειδήσεων, ἡ ἀγοραπωλησία τῶν θρόνων. Παραλλήλως ὅμως πρέπει νὰ θαυμάσωμεν τὴν ἀνθεκτικότητα τοῦ θεσμοῦ, ὁ ὁποῖος ἀντέσχεν εἰς τοιαύτας κακοποιήσεις καὶ νοθεύσεις καὶ διετήρησε τὴν παράδοσιν ἄθικτον, τὴν γλῶσσαν, τὴν εὐσέβειαν τοῦ Ἔθνους καὶ τὰ ἱερά γράμματα, καὶ, τὸ κυριώτερον, συνεκέντρωσε περὶ ἑαυτὸν τοὺς ὁμοδόξους, ἀντικαθιστῶν κατὰ τοῦτο τὴν ἐλλείπουσαν πολιτικὴν κεφαλήν. Εἶναι συνήθης λόγος, ὅτι ἡ Ἐκκλησία ὑπῆρξεν «ἡ κιβωτὸς τῆς ἑθνικῆς παρακαταθήκης». Ἐδῶ θὰ μοῦ ἐπιτραπῆ νὰ διαφοροποιήσω τὰ πράγματα. Διότι οὔτε ὅλοι οἱ ἐκκλησιαστικοὶ οὔτε μὲ τὴν αὐτὴν ἔντασιν ἠτοίμασαν τὴν ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος, ἢ συνετέλεσαν εἰς τὴν προετοιμασίαν τῆς ἀπελευθερώσεως αὐτῆς.

Πρῶτον, πρέπει νὰ διαστείλωμεν μεταξὺ τῶν ἀκρῶς συντηρητικῶν καὶ τῶν φιλοπροόδων κληρικῶν.

Οἱ προσκεκολλημένοι εἰς τὸ παρελθὸν δὲν ἤθελον νὰ προσαρμοσθοῦν πρὸς τὴν σύγχρονον γνῶσιν. Κατεδίκασαν τὰς ἰδέας τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως καὶ συνέστησαν ὑποταγὴν εἰς τοὺς Τούρκους, τοὺς ὁποίους, τάχα, εἶχεν ἀποστείλει ὁ Θεὸς διὰ νὰ τιμωρήσῃ ἡμᾶς τοὺς ἀμαρτωλοὺς. Ὡς ἐὰν ἦτο δυνατόν, τὸ εὐσεβὲς Ἑλληνικὸν Ἔθνος νὰ ἐτιμωρεῖτο διὰ δουλείας, ὑποτασσόμενον εἰς τὸν ἀσεβῆ καὶ ἀπολίτιστον ἀνατολικὸν λαόν, τὸν ἐπιβάλλοντα βία ἐξιλαμισμὸν καὶ παιδομάζωμα! Αἱ ἀπόψεις αὐταὶ περὶ τῆς δουλείας, ὡς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἐπιβληθείσης τιμωρίας τῶν ἀσεβῶν δῆθεν Ἑλλήνων, ὑπεστηρίχθησαν περὶ τὸ 1800 ἀπὸ τὸν Πατριάρχην Ἀνθίμον Ἱεροσολύμων διὰ τῆς «Πατρικῆς Διδασκαλίας», ἀνεσκευάσθησαν δ' ἀμέσως ὑπὸ τοῦ Κοραῆ διὰ τῆς «Ἀδελφικῆς Διδασκαλίας». Εἰς ἄλλον τομέα, τὸν τῆς ἐκπαιδύσεως, ἀξιόλογος κατὰ τὰ ἄλλα διδάσκαλος, ὁ Ἀθανάσιος ὁ Πάριος, ἀντετάχθη κατὰ πάσης προόδου. Ἄλλ' ἐδῶ πρέπει νὰ ἐνθυμηθῶμεν, ὅτι οἱ κληρικοὶ εἶναι οἱ εἰσαγαγόντες εἰς τὸ ὑπόδουλον Ἔθνος τὴν διδασκαλίαν τῆς Φιλοσοφίας, ὡς ὁ Θεόφιλος Κορυδαλλεὺς καὶ ὁ Εὐγένιος Βούλγαρις. Κληρικοὶ οἱ ἀστρονόμοι καὶ μαθηματικοί, ὡς ὁ Χρύσανθος Νοταρᾶς. Κληρικοὶ ἦσαν καὶ οἱ πρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως δοκιμώτεροι διδάσκαλοι τοῦ Ἔθνους, ὁ Θεόφιλος Καίρης, ὁ Νεόφυτος Δούκας, ὁ Νεόφυτος Βάμβας, ὁ Μισαὴλ Ἀποστολίδης, ὁ Γρηγόριος Παλουρίτης, ὁ Μεθόδιος Ἀνθρακίτης, ὁ Μπαλᾶνος, ὁ Θεόκλητος Φαρμακίδης. Ἐπομένως τὸ πνεῦμα τῆς συντηρήσεως οὐτε κατέπνιξε τὰς προοδευτικὰς ἰδέας, οὔτε ἐπῆρεασεν ἀποφασιστικῶς τὸν πολιτικὸν προσανατολισμὸν τῆς Ἐκκλησίας.

Δεύτερον, πρέπει νὰ διακρίνωμεν τὸ λαϊκὸν στοιχεῖον τῆς Ἐκκλησίας. Διότι Ἐκκλησία δὲν εἶναι μόνον οἱ κληρικοί, ἀλλὰ καὶ τὸ πλήρωμα, καὶ ὁ λαὸς ἐδέχετο διψῶν τὴν προπαρασκευηθῆναι τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ ἐπῆρέαζε τοὺς ἐκ τῶν σπλάγγων του ἐκπορευομένους κληρικούς. Ἐν προκειμένῳ δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν, ὅτι ἐκτὸς τῶν Ἀρχιερέων καὶ τῶν Ἐφημερίων, τὸ μέγα πλῆθος τοῦ Κλήρου ἦσαν καλόγηροι. Οἱ μοναχοὶ οὗτοι δὲν διεκρίνοντο βεβαίως πάντοτε ἐπὶ παιδείᾳ καὶ κοσμιότητι, ἀλλ' ἐν προκειμένῳ ἦσαν οἱ φορεῖς τοῦ λαϊκοῦ πνεύματος, τῆς ἐλευθερίας, πολλάκις δ' ἀπέβαλλον τὰ ράσα, διὰ νὰ ἀνέλθουν εἰς τὰ ὄρη καὶ νὰ ἐνωθοῦν μετὰ τοὺς κλέφτες. Καὶ σήμερον εἶναι αἰσθητὸν, ὅτι δὲν δύναται νὰ νοηθῇ παρ' ἡμῖν διαφοροποιήσις πολιτικοῦ περιεχομένου τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ Κλήρου, διότι ὁ Κλῆρος προέρχεται ἐκ τοῦ λαοῦ. Ἡ διαπίστωσις αὕτη ἐξηγεῖ, διατὶ εὐρέθησαν παρὰ τὸ πλεῖρον τοῦ ἀγωνιζομένου Ἔθνους, καὶ παρὰ τὰς τυπικὰς νοθεσίας καὶ τοὺς ἀφορισμοὺς κατ' ἐπιταγὴν, χιλιάδες ρασοφόροι, δεκάδες Ἀρχιερέων. Ὁμοίως ἐξηγεῖ, διατὶ κατὰ ἑκατοντάδας ἐσφάγησαν ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς Ἐπαναστάσεως οἱ Ἀρχιερεῖς, οἱ Ἡγούμενοι καὶ οἱ ρασοφόροι Κληρικοὶ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, τὸν Μοριάδην, τὴν Κρήτην, τὴν Κύπρον, τὴν Χίον καὶ πολλαχοῦ. Διὰ τὴν ἀποκεφαλίσθη ὁ λαὸς τῶν φυσικῶν ἡγετῶν του, οἱ ὁποῖοι προήρχοντο ἀπὸ τὰ σπλάγγνα του καὶ

διὰ νὰ πτοηθῇ καὶ ἡσυχάσῃ. Ματαίαι προσπάθεια!

Κατὰ τὴν εἴσοδον τοῦ δεκάτου ἐνάτου αἰῶνος ἡ Ἐκκλησία Κωνσταντινουπόλεως προῖστατο τῆς ὅλης Ὀρθοδοξίας, ἐξέλεγε καὶ ἐχειροτόνει τὸν Ἱεροσολύμων καὶ τὸν Ἀλεξανδρείας, ἐκράτει εἰς τοὺς κόλπους τῆς τὸν Σιναίου, ἐτροφοδοτεῖ δι' Ἀρχιερέων ἐμπείρων εἰς τὴν διοίκησιν ὀλόκληρον τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, τὴν Βαλκανικὴν καὶ τὰς Νήσους. Εἶχε κύρος μέγα, τεραστίαν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῶν πιστῶν, οὐ μόνον πνευματικὴν, ἀλλὰ καὶ πολιτικὴν, διέθετεν ἀκνώτους οἰκονομικοὺς πόρους, προσερχομένους ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας καὶ τὰς πατριαρχικὰς Μονὰς. Ἐπόπτευε τῆς ἀγιωνύμου πολιτείας τοῦ Ἄθω, ὅπου πολλαὶ χιλιάδες μοναχῶν ἡσκούντο καὶ συνετήρουν ζωντανὸν τὸ Βυζάντιον μετὰ τὰς ἀρετὰς του καὶ τὴν ἀτμοσφαιραν του. Συνετῆρει, ἐτροφοδοτεῖ καὶ κατηύθυνε τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα ὅλης τῆς Ἀνατολῆς. Ἐπεξέτεινε τὴν δικαιοδοσίαν τῆς εἰς τὰς ἑλληνικὰς κοινότητας τοῦ Ἐξωτερικοῦ, τὰς ὁποίας—διὰ τῶν μοναστηρίων ἰδίᾳ—ἐφωδίαζε μετὰ διδασκάλους-ἱερεῖς. Ἐτύπωνε κατὰ χιλιάδας τὰ λειτουργικὰ, θεολογικὰ καὶ ἐκπαιδευτικὰ βιβλία, διὰ τῶν ὁποίων ἐμορφώνοντο τὰ στελέχη τῆς, ἐτελοῦντο αἱ ἀκολουθίαι καὶ ἐδιδάσκοντο οἱ μαθηταί. Συνετῆρει τὴν ἐκκλησιαστικὴν γλῶσσαν, ὥστε τὰ ἐκκλησιαστικὰ ἔγγραφα (μολυβδόβουλλα, πιττάκια, γράμματα) νὰ γράφονται εἰς ἀπταιστον ἑλληνικὴν. Διέδιδε τὰ ἱερὰ κείμενα εἰς τὸ πρωτότυπον ἀδιάφθορα, συνεχίζουσα τὴν ἀμεσον ἐπαφὴν πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας. Συνέχιζε τὴν βυζαντινὴν ἱστοριογραφίαν. Ἐπροστάτευε τὴν πίστιν, προσεφύλαττεν ἀπὸ τὰς αἱρέσεις, ἐτίμα τοὺς νεομάρτυρας, ἐφανάτιζε τοὺς πολλοὺς περὶ τοῦ ἀλαθῆτου τῆς πίστεως, ὥστε νὰ ἀπέχουν καὶ ἀπὸ τὸν ἐξιλαμισμὸν καὶ ἀπὸ τὸν ἐκφραγισμὸν. Γενικῶς ἐπαρηγόρει κατὰ τὰς ὥρας τῆς θλίψεως, ἐστήριζε τοὺς ἀδυνάτους, ἐπροστάτευε τὰς παρθέτους. (Ὅρα καὶ Ἁγίαν Φιλοθέην Ἀθηναίαν καὶ τὰ ἱδρύματά τῆς). Καὶ πέραν αὐτῶν συνετῆρει τὴν βυζαντινὴν παράδοσιν εἰς τὴν τέχνην καὶ τὰ γράμματα, τὴν μουσικὴν, τὴν ζωγραφικὴν, τὰ κτίσματα, τὰ ὑφαντά, τὴν οἰκοτεχνίαν. Ζωγράφοι ὡς ὁ Ἰωάννης Κορνάρος (ὁ ὁποῖος κατάγεται ἐκ Κρήτης καὶ ζωγραφίζει ἐκεῖ, εἰς Σινᾶ, εἰς Αἴγυπτον καὶ εἰς Κύπρον περὶ τὸ 1800), μοναστήρια ὅπως τῆς Φανερωμένης τῆς Σαλαμῖνος, δεικνύουν ὅτι ἡ τέχνη δὲν εἶχε σβῆσει καὶ ὅτι οἱ πιστοὶ ἐπεδίωκον νὰ ἐκφράσουν ὑψωμένα τὰ ἀνθρώπινα αἰσθήματα διὰ τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ Ὀρθοδοξία καὶ ὁ Ἑλληνισμὸς εἶχον ταυτισθῆ, εἶχον γίνεαι βίωμα διὰ τὸ Ἔθνος. Ἡ μουσουλμανικὴ ἐπιβολὴ ἐπὶ τοῦ Πατριάρχου δὲν ἠδύνατο νὰ μεταβάλλῃ τὴν ἑλληνικὴν του διάθεσιν καὶ τὴν πρόθεσίν του νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἀναβίωσιν τῆς καταπεσοῦσης αὐτοκρατορίας. Κράτος ἐν κράτει, ἦτο ὄργανισμὸς ἀπρόσβλητος καὶ ἀκαταδάμαστος. Τοῦτο ἀπέδειξεν ἡ ἐκρηξίς τοῦ Ἀγῶνος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Β. ΤΩΜΑΔΑΚΗΣ
Καθηγητῆς τῆς Βυζαντινῆς Φιλολογίας
τοῦ Ἀθηνῆσι Πανεπιστημίου

Η ΕΡΓΑΣΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙ ΑΥΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΔΙΑΦΕΡΟΝ

Ἡ σημασία καὶ ἡ σπουδαιότης τῆς ἐργασίας ἐξαίρονται πανταχόθεν. Οὐ μόνον διὰ πάντα ὑγιᾶ τῆς κοινωρίας ἄνθρωπον αὐτὴ ἐνέχει ἀνυπολόγιστον ἀξίαν, ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς πάσχοντας καὶ ἐν μακρονοσίᾳ διάγοντας. Ἐκ τοῦ τίτλου τοῦ παρόντος ἀρθροῦ δηλοῦται, ὅτι ἡ ἐργασία χρησιμοποιεῖται καὶ ὡς θεραπευτικὸν μέσον, ἀναγνωρίζομένης τῆς συμβολῆς ταύτης εἰς τὴν ὅλην ἐξέλιξιν τῆς πορείας τῆς νόσου. Περὶ τῆς ἐργασιοθεραπείας καὶ τοῦ περὶ αὐτῆς ἐκκλησιαστικοῦ διαφέροντος πραγματευόμεθα κατωτέρω.

I

Ἐν πρώτοις, ἐργασιοθεραπεία εἶναι ἡ κατὰ ἐπιστημονικὸν τρόπον ἐφαρμογὴ παντὸς εἴδους ἀπασχολήσεως, πνευματικῆς καὶ σωματικῆς, σκοπούσης εἰς τὴν θεραπείαν ἢ τὴν ἐπιτάχυνσιν τῆς ἀναρρώσεως τοῦ πάσχοντος. Ἱστορικῶς περὶ αὐτῆς ἀναφέρομεν, ὅτι αὐτὴ ἀνεπτύχθη τὸ πρῶτον κυρίως μετὰ τὴν λήξιν τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου, ἰδίᾳ ἐν Ἠνωμέναις Πολιτείαις τῆς Ἀμερικῆς καὶ ἐν Καναδᾷ, εἶτα δὲ καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ. Τῷ 1915 ἐν τῇ πόλει τοῦ Σικάγου ἰδρύθη ἡ πρώτη σχολὴ ἐργασιοθεραπείας. Ἐκ τῆς σπουδῆς καὶ ἀμέσου παρακολουθήσεως τῶν ἐκ τοῦ πολέμου προσελθόντων ἀναριθμητῶν ἀτυχημάτων, ἀντελήφθησαν οἱ πρωτοστατήσαντες εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐργασιοθεραπείας τὴν μεγίστην σημασίαν τοῦ παράγοντος τῆς ἐργασίας εἰς τὴν θεραπείαν αὐτῶν.

Ἐν Ἀγγλίᾳ τὸ σύστημα ἐργασιοθεραπείας εἶναι ἀρρήκτως συνδεδεμένον μὲ τὸ πρόσωπον τῆς ἰατροῦ Cassen, ἧτις ἐν ἀρχῇ μὲν ἐπεδόθη εἰς φιλανθρωπικὰ καὶ ἄλλα κοινωφελῶς φύσεως ἔργα, κατόπιν δὲ ἐσπούδασεν ἰατρικὴν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Bristol, εἰδικευθεῖσα ἐν τῇ χειρουργικῇ, ἣν ἐξήσκησε κατὰ τὸν πρῶτον παγκόσμιον πόλεμον εἰς στρατιωτικὰ νοσοκομεῖα λίαν ἐπιτυχῶς. Βραδύτερον, ἐγκαταλείψασα τὸ ἔργον τῆς χειρουργοῦ ἰατροῦ, ἐπεδόθη εἰς τὸν κλάδον τῆς νευρολογίας καὶ ψυχιατρικῆς, ἀναγορευθεῖσα διδάκτωρ αὐτῶν. Ἐν τινι προαστείῳ τοῦ Bristol ἰδρύσε νευρολογικὴν κλινικὴν μὲ τὸ ὄνομα Dorsette House, ἐν ἣ τὸ πρῶτον ἐφήρμοσε τὸ σύστημα ἐργασιοθεραπείας, τῇ βοήθειᾳ τῆς ἐξ Ἀμερικῆς ἐλθούσης Miss Tebbit, ἀποφοίτου τῆς Σχολῆς ἐργασιοθεραπείας τῆς Φιλαδελφείας κατὰ τὸ ἔτος 1930. Τὰ καλὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ συστήματος τῆς ἐργασιοθεραπείας ἀνεγνωρίσθησαν ὑφ' ὅλου τοῦ ἰατρικοῦ κόσμου τῆς Ἀγγλίας, τῷ δὲ 1935, μὲ βᾶσιν τὴν ὡς ἄνω σχολὴν τῆς Dr Cassen, ἰδρύθη ἡ Ἐνωσις τῶν ἐργασιοθεραπευτῶν (Association of Occupational Therapist), τῆς ὁποίας σκοπὸς ἦτο ἡ συστηματικὴ ὀργάνωσις καὶ ἐξάπλωσις τῆς ἐργασιοθεραπείας, ὁ καταρισμὸς προγράμματος καὶ ἡ ἐπίβλεψις τῶν σχολῶν, τῶν ἐφαρμοζουσῶν τὸ σύστημα ἐργασιοθεραπείας, ἡ ἐκδοσις ἐιδικοῦ περιοδικοῦ, ὁδηγῶν χρήσεως μηχανημάτων κ.λ.π. Ἡ ἔνωσις αὕτη, ἐρχομένη ἀρωγὸς εἰς τὰς σχο-

λάς καὶ κλινικὰς ἐργασιοθεραπείας, ἀνελάμβανε τὴν ἄμεσον ὑποστήριξιν τῶν μεθόδων τούτων καὶ τὴν πραγματοποίησιν ἐν εὐρυτέρῳ κύκλῳ τῶν σκοπῶν αὐτῶν.

Τὸ γε νῦν ἔχον, ὑφίστανται ἐν Ἀγγλίᾳ ἑπτὰ σχολαὶ ἐργασιοθεραπείας, ἀνεγνωρισμέναι ὑπὸ τοῦ κράτους, ἐν αἷς ἡ φροντισίς εἶναι τριετής, ἀποφοιτῶντων ἐξ αὐτῶν κατ' ἔτος πλέον τῶν τριακοσίων σπουδαστῶν. Ἐξ Ἀγγλίας ἐπεξετάθη τὸ σύστημα ἐργασιοθεραπείας καὶ ἐν ἄλλαις χώραις, ὡς λ.χ. ἐν Δανίᾳ, Σουηδίᾳ κ.λ.π., ἐσχάτως δὲ καὶ παρ' ἡμῖν. Ὡς εἶναι προφανές, εἰς τοῦτο συνετέλεσαν κατὰ πολὺ αἱ τεράστiai ἀνάγκαι, τὰς ὁποίας ἐδημιούργησεν ὁ τελευταῖος πόλεμος καὶ τὰ ἐκ τούτου προκύψαντα μεγάλα προβλήματα, ὡς καὶ ὁ μέγας ἀριθμὸς τῶν ἀναπήρων καὶ τῶν ἄλλων συνεπείᾳ τοῦ πολέμου ἀτυχησάντων ἀνθρώπων.

Ἡ μέθοδος ἐργασιοθεραπείας ἐφαρμόζεται εἰς τε ψυχικὰς καὶ σωματικὰς παθήσεις, εἰς ἀναπήρους γενικῶς καὶ εἰς περιπτώσεις δυσίατων ἀσθενειῶν. Εἰς τὰς μὲν περιλαμβάνονται νευρασθένειαι, ψυχοπάθειαι, πνευματικὴ ἀνεπάρκεια· εἰς τὰς δὲ ἐγκεφαλικαὶ βλάβαι, ρευματισμοί, φυματίωσις πνευμόνων καὶ ὀστέων, βλάβαι περιφερειακοῦ νευρικοῦ συστήματος, πολιομυελίτις, ὀρθοπεδικαὶ παθήσεις (κατάγματα, ἐξαρθρώσεις) κ.λ.π.¹

Κέντρα ἐργασιοθεραπείας ἰδρύονται κατ' ἀρχὴν εἰς μεγάλα νοσοκομεῖα, εἶτα δὲ εἰς βιομηχανικὰς περιοχὰς καὶ ἐργοστάσια. Ἐν αὐτοῖς, σὺν τοῖς ἄλλοις, λειτουργοῦσιν εἰδικὰ διὰ τοὺς πάσχοντας ἐργαστήρια, ὡς εἰς τὸ Bridge of Earn Hospital. Εἰς δὲ τὰς βιομηχανικὰς περιοχὰς ὑφίστανται τοιαῦτα κέντρα ἐργασιοθεραπείας, ὁμοιάζοντα ἐν πολλοῖς πρὸς τοὺς σταθμοὺς πρώτων βοηθειῶν καὶ δεχόμενα, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἐργάτας ἐργοστασίων, ὑποστάντας κατὰ τὴν ἐξάσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτῶν διάφορα ἀτυχήματα, χειρῶν, ποδῶν κλπ. Παρὰ ταῦτα, τοιαύτης φύσεως κέντρα ἐργασιοθεραπείας λειτουργοῦσι καὶ ἐν ἐργοστασίοις, ὡς λ.χ. ἐν τοῖς ἐργοστασίοις κατασκευῆς αὐτοκινήτων τοῦ Austin καὶ Vox Hall.

Εἰς τινὰς πόλεις τῆς Ἀμερικῆς ἡ ἐργασιοθεραπεία ἐφαρμόζεται ἐν διαμερίσμασι γενικῶν νοσοκομείων διὰ τοὺς μὴ δυναμένους, μετὰ τὴν πάροδον τῆς κρίσεως καὶ τῆς ἐπουλώσεως τῶν τραυμάτων τῶν, νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὰς οἰκίας αὐτῶν. Οὕτω τὸν χρόνον τῆς ἀναρρώσεως διέρχονται οὗτοι ἐν τοῖς εἰδικοῖς τούτου τμήμασιν καὶ ἐργαστηρίοις τῶν νοσοκομείων. Εἰς δὲ τὰ ἐν ἐργοστασίοις ὑφιστάμενα κέντρα ἐργασιοθεραπείας ἀσχολοῦνται οἱ ἀτυχήσαντες ἐργάται εἰς ἐλαφροτέρας μορφῆς ἐργασίας. Ὡς εἰκόσ, ἀνάλογος πρὸς τὰς ἀναπηρικὰς τῶν ἐργατῶν παθήσεις καὶ τὰς πνευματικὰς καὶ σωματικὰς τούτων δυνάμεις εἶναι τὰ χάριν αὐτῶν διατιθέμενα μηχανήματα, εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν ὁποίων ὀλίγον κατ' ὀλίγον οὗτοι ἐθίζονται. Οὕτως ἔχομεν ἀνάλογους ἐργασίας δι' ἀτυχήσαντας ναυπηγούς (dock workers), μεταλλωρύχους (miners) καὶ σιδηροδρομικοὺς ὑπαλλήλους καὶ ἐργάτας (railwaymen)². Ἐνίοτε παρατηρεῖται

1. Haworth and Macdonald The theory of occupational therapy. Third edition, London 1946.

2. J. Ivson Russel Occupational Treatment of

ή συνύπαρξις νοσοκομείων μετ' ἐργοστασίων (Industrial Therapy Department, woodwork as specific or remedial occupational Therapy, ή τοῦλάχιστον ή ἐγκατάστασις τοιούτων οὐ μακρὰν ἀπεχόντων ἀπ' ἀλλήλων¹.

Ὁ κύκλος ἐκπαιδύσεως τῶν ἐν ταῖς σχολαῖς ἐργασιοθεραπείας τροφίμων περιλαμβάνει μαθήματα ἀνατομίας, φυσιολογίας, ψυχολογίας, ψυχιατρικῆς, ὀρθοπαιδικῆς, κινησιολογίας, παθολογίας, γενικῆς καὶ εἰδικῆς ἐργασιοθεραπείας, ἐν ᾧ συγχρόνως οἱ σπουδασταὶ ἀσχοῦνται πρακτικῶς εἰς ἐργαστήρια ὑφαντικῆς, ξυλουργικῆς, καλαθοπλεκτικῆς ταπητουργίας, βιβλιοδετικῆς, κεντητικῆς, κορδονοπλεκτικῆς, δέρματος, σχεδίων, παιχνιδίων (κουκλῶν), διακοσμητικῆς κ.λ.π. Ἐκτὸς τούτου ή διεύθυνσις τῶν σχολῶν ἐργασιοθεραπείας μεριμνᾷ διὰ τὴν ἐξέυρεσιν ἐργασίας εἰς τοὺς ἐκ τῶν νοσοκομείων ἐξερχομένους ἀναπήρους, τοὺς ἔχοντας ἄμεσον ἀνάγκην ἀποκτίσεως πόρων ζωῆς καὶ τῶν μελῶν τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν.

Οἱ εἰς κέντρα ἐργασιοθεραπείας νοσοκομείων ή ἐργοστασίων ἐργαζόμενοι ἀνάπηροι καὶ λοιποὶ ἀσθενεῖς ἀσχολοῦνται εἰς τὸν χειρισμὸν μικρῶν ἐργαλείων καὶ μηχανημάτων, ὑφαίνουνσι μαλλίον, νῆμα ή χόρτον, κατασκευάζουσιν ἐμβάδας, ἐπεξεργάζονται δέρματα κατὰλληλα διὰ χαρτοφύλακας, καλάθους, κυτία κλπ. Τὰ ἐργόχειρα τούτων ποικίλλουσιν εἰς εἶδη τέχνης, χάριν καὶ λεπτότητα. Οὐχ ἤττον, παραλλήλως πρὸς τὸ σύστημα τῆς ἐργασιοθεραπείας, λαμβάνεται πρόνοια διὰ τὴν ψυχαγωγίαν τῶν ἐργαζομένων ἀναπήρων, τὴν μόρφωσιν αὐτῶν καὶ τὴν ἐκμάθησιν ξένων γλωσσῶν. Γενικῶς δημιουργεῖται ἐν τοῖς κέντροις ἐργασιοθεραπείας τὸ κατὰλληλον διὰ τοὺς τροφίμους αὐτῶν περιβάλλον, ἐν ᾧ ὑφίστανται εὐμενεῖς συνθήκαι καὶ μέσα ζωῆς καὶ ἐργασίας.

Τῆς ὅλης λειτουργίας καὶ ἐποπτείας τῶν κέντρων ἐργασιοθεραπείας προϊσταται πάντοτε ἰατρός, εἰδικῶς ἐκπαιδευθεὶς εἰς τὰ θέματα ταῦτα, βοηθούμενος ὑπὸ τε τῶν κατὰλληλων ἀδελφῶν, τῶν φοιτησασῶν εἰς τὰς ῥηθείσας σχολὰς καὶ τῶν προϊσταμένων τῶν νοσοκομείων καὶ ἐργοστασίων. Ἐκαστος εἰσαγόμενος ἐν αὐτοῖς ἀσθενὴς ἐφοδιάζεται δι' ἀτομικοῦ δελτίου, ἐν ᾧ ἀναγράφεται τὸ εἶδος τῆς θεραπείας (φυσιοθε-

ραπεία, ἐργασιοθεραπεία ή κινησιοθεραπεία), εἰς τὸ ὅποιον κατὰ σύστασιν τοῦ θεράποντος ἰατροῦ δεόν νὰ μετακινήθῃ ὁ πάσχων, χορηγοῦνται αὐτῷ εἰδικὰ ἐργαλεῖα πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας αὐτοῦ, ή ἐφαρμόζονται τοιαῦτα παρὰ τὴν κλίνην αὐτοῦ ή τὸ κάθισμα, ἐξυπηρετοῦντα κατὰλλήλως αὐτόν. Τὰ πάντα ἐν τοῖς θεραπευτικοῖς τούτοις κέντροις προσαρμόζονται πρὸς τὸν ὑπὸ τῆς ἐργασιοθεραπείας ἐπιδιωκόμενον σκοπὸν, ὥστε τὰ ἀποτελέσματα ταύτης νὰ εἶναι θετικὰ καὶ καλά. Ἐννοεῖται, ὅτι τὸ σύστημα ἐργασιοθεραπείας οὐδόλως παρακωλύει τὴν χρῆσιν τῆς λοιπῆς θεραπευτικῆς ἀγωγῆς, τούναντίον δέ, ὡς μέθοδος ἀναποσπάστως συνδεδεμένη μετ' αὐτῆς, ἐπιταχύνει τὴν ἀνάρρωσιν καὶ καλὴν ἀπόδοσιν τῆς νοσηλείας. Ἐλέχθη, ἄλλως τε, ἐν ἀρχῇ τοῦ παρόντος, ὅτι ή ἐργασιοθεραπεία τελεῖ πάντοτε ὑπὸ κανόνας καὶ ἐπιστημονικοὺς τρόπους ἐφαρμογῆς. Ἐντεῦθεν, ἐπομένως, ή μεγάλη ἀξία ταύτης ἐν τῇ συγχρόνῳ θεραπευτικῇ.

Εὐτυχῶς, ὅτι καὶ παρ' ἡμῖν ἤρξατο ἐσχάτως ἐφαρμαζόμενον τὸ σύστημα ἐργασιοθεραπείας, τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ἐκπαιδευσάντος πρὸς τοῦτο ἐν Ὁξφόρδῃ τῆς Ἀγγλίας μίαν τῶν ἐθελοντῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, τὴν δεσποινίδα Ἐλευθερίαν Ἰωάν. Γρηγοριάδου, τὴν ἀναλαβούσαν ἅμα τῇ ἐπανόδῳ αὐτῆς εἰς Ἑλλάδα τὴν τε ἐκπαιδεύσιν τῶν ἀδελφῶν τοῦ Ε.Ε.Σ. εἰς τὴν μέθοδον ταύτην τῆς νοσηλείας τῶν ἀναπήρων καὶ τὴν πλήρη ταύτης ἀφαρμογὴν ἐν τῷ μεγάλῳ νοσοκομείῳ («Ἀσκληπιεῖον») Βούλας, ἐν ᾧ ἄριστα ὑπῆρξαν τὰ πρῶτα ἀποτελέσματα τῆς ἐπιτυχίας αὐτῆς¹.

Ἡ δις Ἐλευθ. Γρηγοριάδου ἐν τῇ ὑπ' αὐτῆς γενομένη πρὸς ἰατροὺς καὶ ἀδελφὰς τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ διαλέξει, «πῶς εἶδα τὴν ἐργασιοθεραπεία καὶ πῶς πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα», ἀφηγεῖται ἐντυπώσεις τῆς ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς ταύτης ἐν Ἀγγλίᾳ. Δύο ὑπ' αὐτῆς ἀναφερόμενα παραδείγματα παραθέτομεν ἐνταῦθα. Ἀπὸ τῆς ἄρρωστας πού ἐνοσήλευσα κατὰ τὴν πρακτικὴν μου ἐξάσκησιν εἰς τὸ St. Matthews Hospital θὰ σᾶς ἀναφέρω τὴν περίπτωσιν μιᾶς νέας 18-19 ἐτῶν, πού παρουσίαζε συχνὰς ἐπιληπτικὰς κρίσεις, ἐξ ἀφορμῆς αἱματώματος εἰς τὸν ἐγκέφαλον καὶ μετ' ἀρχῇ σχιζοφρενείας. Ἦτο μελαγχολικῆ, ζητοῦσε τὴν ἀπομόνωσιν, εἶχε σὲ μεγάλο βαθμὸ τὸ σύμπλεγμα τῆς κατωτερότητος καὶ δὲν ἤθελε μετ' κανένα τρόπο νὰ προσέλθῃ εἰς τὸ διαμέρισμα τῆς ἐργασιοθεραπείας. Κατῶρθωσα νὰ τὴν ἐξευμενίσω λίγο εἰς τὴν ἀρχὴν μ' ἓνα καφεὶ πού τῆς προσέφερα καὶ τότε μοῦ ἐξεμυστηρεῦθη ὅτι ἤθελε νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ ἴδρυμα, γιὰτὶ δὲν εἶχε τίποτε, καὶ ὅτι δὲν ἤθελε νὰ ἐργασθῇ, γιὰτὶ δὲν ἦταν ικανὴ γιὰ καμμιὰ ἐργασία. Χωρὶς ν' ἀντικρούσω τὰς ἰδέας τῆς, σιγά-σιγά τῆς ὑπέβαλα νὰ δοκιμάσῃ μαζί μου νὰ κάμῃ ἓνα καλάθι. Ἡ ἀντίληψις τῆς καὶ ή ἕρασίς τῆς ἦταν τόσο μειωμένεσ ἀπὸ τὴν ἀσθένειάν τῆς, πού χρειάσθηκε ἐπὶ τρεῖς

mentallness. London 1938 p. 120. (Drilling machines, Tapping, Foot presses, Various machines used in cardboard box making, Treadle sewing machine, Pendulum press e.t.c.). *Desing* (fitness for purpose, balance, radiation repetition, contrast, line and form, the straight line and the curve, Grec key pattern, Egyptian scroll). *Woodwork* (tools and equipment, workshop practice, joints and joining, glue, specifying timbers, common timbers, their character, treatment and uses). *Baskety* (tools and appliances, definitions, methods of weaving, cane and osiers, round and oval slathe). *Brush Making*, occupations in coir, *Bookbinding*, *Plastic Modelling and plaster Casting*, Concrete work and cast stone, Miscellaneous occupations.

1. *John H. C. Colson* The Rehabilitation of the injured. London 1944 p. 172. (Industrial productive work as specific of remedial occupational therapy). *J. Ivison Russel* Occupational Threatment of mental illness. London 1938 p. 174. *Haworth and Macdonald* The Theory of occupational therapy. Third edition. London 1946 p. 92.

1. Ἐλευθ. Γρηγοριάδου Ἡ συμβολὴ τῆς ἐργασιοθεραπείας εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ ἀναπήρου. Ἐν Ἐπιθεωρησει Κοινωνικῆς Προνοίας 1952 σελ. 58-65.

μηνες ν' άφοσιωθῶ αποκλειστικά σ' αὐτήν. "Όταν ὁμως κατώρθωσε νὰ φθάσῃ στὸ τέλος τοῦ καλαθιοῦ, ἔγινε ἀμέσως ἄλλος ἄνθρωπος. Ἡ χαρὰ ζωγραφίστηκε στὸ πρόσωπό της καὶ ἀμέσως κατάλαβα, ὅτι εἶχε ἐπανεύρει τὴν αὐτοπεποίθησίν της, βλέποντας πῶς ἦτο ἱκανὴ νὰ κάμῃ κάτι. Τὸ καλάθι αὐτὸ τὸ ἔστειλε δῶρο στὴ μητέρα της, διὰ ν' ἀποδείξῃ στοὺς δικούς της, πὺ ἔλεγαν ὅτι δὲν ἦτο ἱκανὴ γιὰ τίποτε, τί μποροῦσε νὰ κάμῃ. Ἰστοτερα ἀπὸ ἓνα δεύτερο καλάθι, πὺ ἔστειλε δῶρο στὴν ἀδελφὴ της, τὴν ἔπεισα νὰ δοκιμάσῃ με ἐπιτυχία καὶ τὴν ὕφαντικὴ καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ἦτο, σὲ λίγες μέρες νὰ γίνῃ μιὰ ἀπὸ τίς πιὸ εὐπροσῆγορες καὶ τίς πιὸ κοινωνικὲς ἀσθενεῖς. Ἐνα ἄλλο παράδειγμα πὺ θὰ σᾶς ἀναφέρω, τὸ παίρνω ἀπὸ τὴν πρακτικὴ μου ἐξάσκηση στὸ γενικὸ νοσοκομεῖο London Hospital. Ὁ Bill Everett, λιμενεργάτης, εἶχε τραυματισθῆ καὶ παρουσίαζε συντριπτικὸ περιπεπλεγμένο κάταγμα τοῦ μηροῦ. Ἀφοῦ τοῦ παρεσχέθη ἡ ἰατρικὴ περίθαλψις (ἀκτινοσκόπησις, χειρουργικὴ ἐπέμβασις γιὰ τὴν ἀφαίρεσι τοῦ ξένου σώματος), τοποθετήθηκε ὅλο τὸ πόδι του σὲ γύψο. Ὁ Bill, πὺ ἦτο συγχρόνως καὶ πολὺ καλὸς ποδοσφαιριστὴς, ἦτο ἀπαρηγόρητος, γιὰτὶ πίστευε πῶς δὲν θὰ μποροῦσε ποτὲ τὸ πόδι του νὰ γίνῃ ἐντελῶς καλὰ, ὥστε νὰ ξαναγυρίσῃ στὴ δουλειὰ του καὶ στὴν ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα του. Αὐτὸν τὸν φόβο τοῦ ἀρρώστου ζήτησε νὰ τὸν διαλύσῃ ὁ χειρουργὸς ἰατρὸς ἀπὸ τὴν πρώτη ἡμέρα πὺ τὸν ἐπεσκεφθῆκε μαζί με τὴν φυσιοθεραπεύτρια καὶ τὴν ἐργασιοθεραπεύτρια. Τὸν βεβαίωσε, πῶς ἂν καὶ ὁ ἴδιος βοηθοῦσε, ἀκολουθώντας ἐπακριβῶς τίς ὁδηγίες του, ἡ θεραπεία του θὰ ἦταν ἐξ ὀλοκλήρου ἐξησφαλισμένη. Τοῦ ὥρισαν ὠρισμένες ἀσκήσεις πὺ κατὰ τὴν περίοδο τῆς ἀκίνησις του τίς ἔκανε στὸ κρεβάτι, γιὰ νὰ ἐμποδίσουν τοὺς μῦς νὰ ἐξασθενήσουν καὶ τὰς κλειδώσεις νὰ πάθουν ἀκαμψία. Αὐτὸ ἦταν ἡ φροντίς τῆς φυσιοθεραπευτριάς. Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἡ ἐργασιοθεραπεύτρια τοῦ ἀνέθεσε ἐργασία ἐνδιαφέρουσα, πὺ ν' ἀπασχολῆ τὴν σκέψι του. Ὁ Bill ἔκανε ἔτσι στὸ κρεβάτι του ὠραῖα παιγνίδια, κασχὸλ ὕφαντὰ καὶ ἐκέντησε σὲ καμβᾶ τὸ σῆμα τῆς ποδοσφαιρικῆς του ὁμάδος. Ἡ κατάστασις τοῦ ἀρρώστου παρουσίασε πολὺ γρήγορα καλλιτέρευσι καὶ ἄρχισε ν' ἀκολουθῆ στὸ γυμναστήριο ἀσκήσεις κινήσιςθεραπείας μαζί με ἄλλους ὁμοιοπαθεῖς του. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς κινήσιςθεραπείας συμπληρώνονταν με τὴν ἐργασιοθεραπείαν, δηλαδὴ με τὴν ἐκτέλεσιν ὠρισμένης ἐργασίας, πὺ σκοπὸ εἶχε νὰ τὸν ὑποβάλλῃ σὲ ἐλαφρὲς καὶ συνεχεῖς κινήσεις γιὰ τὴν βελτίωσι τῆς κυκλοφορίας καὶ τὴν διατήρησι τοῦ μυϊκοῦ τόνου. Ἐνῶ ὁμως ἡ διάρκεια τῆς κινήσιςθεραπείας ἦταν σύντομη, ἐπειδὴ εἶχε κινήσεις πολὺ ἔντονες, ἡ ἐργασιοθεραπεία, με ἀπαλάωτες κινήσεις διαρκοῦσε δύο ὥρες τὴν ἡμέρα. Ὁ ἀρρώστος κινοῦσε καθιστὰς ἓνα ζυλοπρίονο, πατώντας ἐπάνω σ' ἓνα πεντάλ, τὸ ὁποῖο τὸν ὑποχρέωνε νὰ ἐπαναλαμβάνῃ συνεχῶς ὠρισμένες κινήσεις τοῦ ἀστραγάλου. Με τὸν ἴδιο τρόπο ἐργαζόταν κατόπιν ἓνα ταπητουργικὸ ἀργαλειό, πὺ τοῦ ἐγύμναζε ἓνα ἄλλο πλέγμα μυῶν. Σιγὰ, σιγὰ ἡ ἐργασιοθεραπεία τὸν περνοῦσε σὲ διαρκῶς βαρυτέρας φύσεως ἐργασίες, ὅπως τὴν κινήσι

ζυλοτόρνου, σκάψιμο στὸν κῆπο κ.λ.π. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν ὅτι σὲ λίγους μῆνες ὁ Bill εἶχε θεραπευθῆ τελείως καὶ μπόρεσε νὰ ξαναγυρίσῃ στὴν δουλειὰ του καὶ νὰ πάρῃ τὴν θέσι του στὴν ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα του».

Τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα δύο περιστατικὰ δεικνύουν σαφῶς ὁποῖα ἀποτελέσματα ἀποφέρει ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῆς ἡ ἐργασιοθεραπείας.

Ἐκτὸς τοῦ νοσοκομεῖου «Ἀσκληπιεῖον» Βουλὰς τὸ σύστημα ἐργασιοθεραπείας ἐφαρμόζεται ἐν τῷ Κέντρῳ ἀποκαταστάσεως ἀναπήρων, ἐν Κηφισίῳ, τῷ ἰδρυθέντι ἅμα τῇ ἀπελευθέρωσι τῆς χώρας ἡμῶν ἐκ τοῦ ξενικοῦ ζυγοῦ καὶ τοῦ ὁποῖου τὰ προϊόντα ἐξετέθησαν τῷ 1951 εἰς τὴν Διεθνή Ἐκθεσιν Θεσσαλονίκης, συνεπεία τῶν ὁποῖων ἔτυχε τιμητικῆς διακρίσεως διὰ τῆς ἀνομοῆς διπλώματος τιμῆς μετὰ χρυσοῦ μεταλλίου. Τὰ ἐργαστήρια τούτου περιλαμβάνουσι τμήματα ταπητουργίας, ζυλοουργικῆς, τυπογραφίας, βιβλιοδετικῆς, διακοσμητικῆς, κατασκευῆς παιδικῶν παιγνιδίων, ὕφαντουργικῆς, καλαθοπλεκτικῆς, ῥαπτικῆς, ὑποδηματοποιίας κ.λ.π. Ἐκτὸς τούτων διδάσκονται μαθήματα θεωρητικῆς καὶ πρακτικῆς καλλιτεργίας καὶ οἰκοσῖτου κτηνοτροφίας, ἰδρυθέντων πρὸς τοῦτο πτηνοτροφείου καὶ χοιροστασίου. Τῇ βοήθειᾳ δὲ τοῦ Βασιλικῷ Ἰνστιτούτῳ Γεωργικῶν Σπουδῶν διδάσκεται καὶ ἡ μελισσοκομία. Ἐνάλογος τοῦ βαθμοῦ ἀναπηρίας, τῆς διανοητικῆς ἐκάστου καταστάσεως καὶ τῆς μορφώσεως εἶναι καὶ ἡ ἐπαγγελματικὴ αὐτῶν εἰδίκευσις. Αὐτὴ ποικίλλει ἀσφαλῶς, ἐξαρτωμένη ἐν πολλοῖς ἐκ τοῦ ὑποστάντος ἀναπηρίαν σωματικοῦ μέλους τοῦ νοσηλευομένου. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἐκ τοῦ Κέντρου τούτου ἀποφοιτῶσιν ἄνθρωποι ἐκπαιδευθέντες εἰς πλείστας εἰδικότητας, ὡς λ.χ. τοῦ σχεδιαστοῦ, γραφέως, δακτυλογράφου, στενογράφου, ὠρολογιοποιοῦ, χρυσοχόου ἢ κοσμηματοποιοῦ, τεχνίτου ὀπτικῶν εἰδῶν, ζυλογλύπτου, καλαμοπλέκτου, καλαθοπλέκτου, τρυφευτοῦ, διακοσμητοῦ, βιβλιοδέτου, καλλιτεργητοῦ διὰ τῆς χρήσεως βενζινακάτου ἀρότρου, ὀρθοπεδικοῦ, τηλεγραφητοῦ, κομβιοποιοῦ, κτενοποιοῦ κ.λ.π.

Τοσαῦτα ἐν συνόψει περὶ ἐργασιοθεραπείας καὶ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῆς ἐν τῇ πράξει. Ἀναμφιβόλως, ἐὰν δοθῆ ἡ δέουσα προσοχὴ εἰς τὴν σημασίαν καὶ τὴν ἀξίαν ταύτης ἐν τῇ θεραπευτικῇ, οὐ μόνον ἐκ μέρους ἰατρῶν καὶ ἀδελφῶν, ἀλλὰ καὶ τοῦ κοινοῦ, κυρίως αὐτοῦ, κατανοοῦντος τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς ὑπὲρ τῆς γενικῆς ὠφελείας τοῦ συνόλου τῆς κοινωνίας, τότε ἀσφαλῶς θὰ εὐρυνθῶσι κατὰ πολὺ οἱ κύκλοι τῆς ἐργασιοθεραπείας καὶ θ' αὐξηθῶσι τὰ μέγιστα οἱ καλοὶ αὐτῆς καρποί. Δὲν ἀρκεῖ δὲ μόνον τὸ νὰ ἔχωμεν ταύτης συμπαραστάτας τὰ μέλη τῆς κοινωνίας, ἀλλ' εἶναι ἀνάγκη τὸ θέμα τοῦτο νὰ ἐρευνηθῆ ὡς γενικώτερον κοινωνικὸν ζήτημα, τὰ μέγιστα ἐνδιαφέρον πάντας τοὺς ἀνθρώπους. Διότι, ἀντὶ νὰ ἐγκαταλείπωμεν τοὺς ἀνθρώπους τούτους εἰς τὴν ἔμμονον ἀντίληψιν, ὅτι

1. Ν. Βρυώνη, Τὸ Κέντρον ἀποκαταστάσεως ἀναπήρων (Κ.Α.Τ.) Κηφισιάς. Ἐν Ἐπιθεωρήσει Κοινωνικῆς Προνοίας ἔτει α', Ὀκτωβρίῳ 1952 σ. 145. Ἐλευθ. Γρηγοριάδου Ἡ συμβολὴ τῆς ἐργασιοθεραπείας εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ ἀναπήρου. Ἐν Ἐπιθεωρήσει Κοινωνικῆς Προνοίας 1952 σελ. 58-65.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Οι 'Απόστολοι.

Αἱ δύο τελευταῖαι ἡμέραι τοῦ λήξαντος μηνός—ἀφιερωμένοι ὑπὸ τῆς 'Εκκλησίας εἰς τὴν μνήμην τῶν δύο Πρωτοκορυφαίων Ἀποστόλων, ἡ μία, καὶ ὁλοκλήρου τοῦ Ὁμίλου τῶν Δώδεκα, ἡ ἄλλη—ἔδωκαν εἰς αὐτὴν τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐκδηλώσῃ διὰ μίαν εἰσέτι φορὰν τὴν πρὸς τὰ ἱερὰ πρόσωπα τῶν πρώτων τούτων φίλων τοῦ Χριστοῦ ὀφειλομένην εὐγνωμοσύνην, διὰ τοὺς ὑπὲρ τοῦ φωτισμοῦ τῆς ἀνθρωπότητος ἀγῶνας καὶ τὰς θυθίας αὐτῶν νὰ ἐκφράσῃ δὲ τὸν πρὸς αὐτοὺς θαυμασμόν της διὰ τὰ κατορθώματά των καὶ νὰ δοξολογήσῃ τὸν ἐνδυναμώσαντα αὐτοὺς καὶ ἐν αὐτοῖς θαυμαστώσαντα ἅγιον Θεόν. Ἀλλὰ τὴν πρὸς τοὺς Ἀποστόλους εὐγνωμοσύνην ταύτην καὶ τὸν θαυμασμόν διαδηλοῖ καὶ τὴν διὰ τὸ θαυμαστὸν αὐτῶν ἔργον ὀφειλομένην πρὸς τὸν Θεὸν δοξολογίαν ἀπευθύνει ἡ ὑπ' αὐτῶν θεμελιωθείσα 'Εκκλησία τοῦ Χριστοῦ καὶ εἰς πλείστας ἀλλας λατρευτικὰς εὐκαιρίας. Καὶ δὴ, οὐ μόνον κατὰ τὴν ἐτήσιον ἐκάστου μνήμην, ἀλλὰ καὶ καθ' ἐκάστην ἐβδομάδα, ἥς ἡ πέμπτη ἡμέρα εἶναι ὡσαύτως ἀφιερωμένη, ὡς γνωστόν, εἰς τιμὴν καὶ ἔπαινον αὐτῶν. Εἶναι δὲ πλουσιωτάτη ἡ ἱερὰ ἁματογραφία τόσοσιν τῶν καθ' ἕκαστον ἑορτῶν τῶν Ἀποστόλων, ὅσον καὶ τῶν ὁμαδικῶν τούτων ἐβδομαδιαίων ἐγκωμιαστικῶν μνημοσύνων, ὅπως καὶ τῶν δύο τελευταίων ἡμερῶν τοῦ λήξαντος μηνός.

Παρὰ ταῦτα, εἰς τὸ πολὺ πλῆθος τῶν πιστῶν παραμένοντων ἀγνωστοί, ὡς τὰ πολλά, αἱ ἐπι μέρους μνήμαι τῶν Ἀποστόλων, καὶ δὴ καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν, ἀνεκμετάλλεντος δὲ παρέρχεται συνήθως καὶ ἡ ἐβδομαδιαία τούτων μνήμη, διὰ τὴν εἰσέτι κρατοῦσαν ἐν

τυγχάνουσιν ἀπόκληροι τῆς ζωῆς καὶ ἀνίκανοι πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν, νὰ ὑποτιμῶμεν αὐτοὺς καὶ νὰ τοὺς βυθίζωμεν διὰ τῆς ἀδιαφορίας ἡμῶν καὶ περιφρονήσεως εἰς τελείαν ἀπόγνωσιν καὶ μαρασμόν, ἔχομεν πάντες ὑποχρέωσιν—ὄχι μόνον χάριν τῶν πασχόντων, ἀλλὰ καί, γενικώτερον, χάριν τῆς εὐρυθμίας τῆς ζωῆς τοῦ συνόλου τῆς κοινωνίας—ὅπως ὑποβοηθήσωμεν τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν ὑπὲρ αὐτῶν πρόνοιαν τῆς πολιτείας, ὥστε νὰ ἐπέλθῃ συντομώτερον ἡ θεραπεία καὶ ἡ ἀποκατάστασις αὐτῶν ἐν τῷ κοινωνικῷ βίῳ. Τῇ ἀληθείᾳ δὲ πολλὰ ἐν προκειμένῳ δυνάμεθα νὰ πράξωμεν¹.

(Ἐπεται τὸ τέλος)

'Αρχιμ. ΤΙΤΟΣ ΜΑΤΘΑΙΑΚΗΣ

1. Γ. Μακρῆ Τὸ πρόβλημα τῆς ἀναπροσαρμογῆς τῶν ἀναπτέρων σ. 71 κ. ἑ. Πανλάκη Π. Ἀτυχήματα ἐργασίας—αἷτια καὶ μέτρα προλήψεως αὐτῶν. Ἀθῆναι 1947. Πανλάκη Π., Ράλλη Κ., Τρίμη Γ., Κωδιζ ἐργασίας. Ἀθῆναι 1949. Τοῦλ Χ. Ἡ χειρουργικὴ τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος. Ἀκαδημαϊκὴ Ἱατρικὴ, Νοέμβριος 1949. Γσαμπούλα Ν. Παθολογία τῆς ἐργασίας. Ἀκαδημαϊκὴ Ἱατρικὴ, Νοέμβριος 1949. Οἰκονομοπούλου Ν. Ἐργασία καὶ φυματίωσις, ἐν τῷ αὐτῷ τόμῳ 1949. Οἰκονόμου Στ. Περὶ ἐργασίας. VI Συνέδριον Ἱατροχειρουργικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν. Θέμα: Ἡ ἱατρικὴ τῆς ἐργασίας, 1949. Πρακτικὰ συνεδρίου σελ. 259-263.

πολλοῖς ἔλλειψιν τῆς καταλλήλου ἐκκλησιαστικῆς διαπαιδαγωγήσεως τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ. Καὶ ὅμως, ὄχι μόνον χρέος δικαιοσύνης ἐπιτακτικὸν καὶ καθήκον εὐγνωμοσύνης ἀπαραίτητον, ἀλλὰ καὶ συμφέρον πνευματικὸν μέγιστον ἐπιβάλλει τὴν παρὰ τῇ κοινῇ τοῦ εὐσεβοῦς πληρώματος συνειδήσει ἀναστήλωσιν τῆς πρὸς τοὺς Ἀποστόλους ὀφειλομένης ἰδιαιτέρας εὐλαβοῦς τιμῆς. Διότι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἔχομεν πρότυπα τῆς χριστιανικῆς ζωῆς τόσοσιν ἀθθεντικά καὶ γνήσια, ὅσον ἐκεῖνοι, τῶν ὁποίων τὰ ὄψα ἤκουσαν καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ εἶδον καὶ «αἱ χεῖρες ἐψηλάφησαν» ἐν τῇ πραγματικότητι τὸν «λόγον τῆς ζωῆς».

'Η Ριζάρειος Σχολή

Ἐπὶ αἰῶνα ὁλοκλήρου ἡ γεραρὰ τῶν αἰοιδίμων Ριζαρῶν Σχολῆ προσήνεγκε τὰς μεγάλας καὶ ἀξιολόγους ὑπηρεσίας της εἰς τὴν 'Εκκλησίαν καὶ εἰς τὸ Ἔθνος. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι δὲν ἐχειροτονήθησαν Κληρικοὶ πάντες οἱ τρόφιμοι τῆς Ριζαρείου Σχολῆς καὶ τὸ θέμα τοῦτο ἀπετέλεσεν ἀντικείμενον πολλῶν μελετῶν καὶ ἀφορμῶν πολλῶν ἀλληλοσυγκροσμένων σχολίων. Εἶναι ὅμως ἐξ ἴσου ἀληθές, ὅτι καὶ οἱ μὴ περιβληθέντες τὴν ἱερατικὴν τήβεννον Ριζαρεῖται ἀπετέλεσαν πάντοτε πιστοὺς καὶ ἀφωσιωμένους εἰς τὰς θρησκευτικὰς καὶ τὰς ἐθνικὰς μας παραδόσεις κοινωνικὸς καὶ ἐθνικὸς ἐργάτας πρώτης γραμμῆς, τῆς πατρίου δὲ 'Εκκλησίας στεροῦς προμάχους καὶ ἡγερτικά κατὰ τὸ πλεῖστον πρόσωπα, πανταχοῦ διατρέποντα. Διότι οὐδέποτε ἐλησμονήσαν τὴν πνευματικὴν αὐτῶν καταγωγήν. Ὅσοι δ' ἐξ αὐτῶν προσῆλθον εἰς τὰς τάξεις τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου διεκρίθησαν πάντοτε ἐν τῷ ἱερατικῷ ἔργῳ καὶ ἐτίμησαν τὴν τιμήσαν αὐτοὺς 'Εκκλησίαν.

'Αλλὰ ἡ Ριζάρειος Σχολή δὲν ὑφίσταται πλέον σήμερον, εἰ μὴ ὡς «νομικὸν πρόσωπον», καὶ δὲν ζῆ, εἰ μὴ μόνον εἰς τὴν συνείδησιν τῶν παλαιῶν της τροφίμων καὶ τῶν, καθ' οἰονδήποτε ἄλλον τρόπον, συνδεομένων πρὸς αὐτήν. Τοῦτο δὲ, διότι ἀπὸ μακροῦ τὸ ἱστορικὸν κτίριόν της πεισμόσως κατέχεται, ἀνευ ἀποχρῶντος λόγου, καὶ χρησιμοποιεῖται δι' ἄλλον σκοπὸν, ὅστις ἄριστα ἠδύνατο ἄλλως νὰ ἐξυψηροτηθῇ. Ἐνεκα τούτου δὲ καὶ παρήλθεν ἀπαρατήρητος ἡ συμπλήρωσις τῆς ἑκατονταετηρίδος της, τῆς ὁποίας ὁ ἑορτασμός, ἀν ἔτελεῖτο, εὐλόγως θὰ ἔπρεπε νὰ λάβῃ τὴν μορφήν ἐπιμνημοσύνου τελετῆς, ἀφ' οὗ ἡ Ριζάρειος ἀνήκει ἤδη εἰς τὸ παρελθόν.

'Αλλὰ ἔως ποτε; Καὶ ποῦ ὀδηγεῖ ἡ τοιαύτη κακομεταχειρίσις Ἰδρυμάτων, ὡς ἡ Ριζάρειος Σχολή;

Αἱ Ἑλληνίδες Θεολόγοι.

Ἡ πρό τιος ἐν τῷ «Παρνασσῷ» πρώτη δημοσίαι συγκέντρωσις τοῦ «Συνδέσμου Ἑλληνίδων Θεολόγων» καὶ τὰ κατ' αὐτὴν λεχθέντα δικαίως προὐκάλεσαν τὸν ἐνθουσιασμόν τῶν παραστάντων Κληρικῶν καὶ ἄλλων πολυπληθῶν λογίων ἀκροατῶν. Ὡς εἴμεθα δὲ εἰς θέσιν νὰ γνωρίζωμεν, πλείστοι ἐξ αὐτῶν ἐσπευσαν νὰ ἐκφράσωσιν τὴν διὰ τὴν πρωτοβουλίαν ταύτην ἱκανοποίησιν των καὶ νὰ ζητήσωσιν τὸν τρόπον, ἄλλοι μὲν τῆς προσφορᾶς

και τῶν ἰδικῶν τῶν ὑπηρεσιῶν εἰς τὸ ἔργον τοῦτο, ἄλλοι δέ, τῆς χρησιμοποίησεως τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν εἰς αὐτὸ ἀσχολουμένων γυναικείων θεολογικῶν στελεχῶν. Καὶ δὲν θὰ ἐπροεπεν, ἄρα, νὰ παρέλθῃ ἡ εὐκαιρία, χωρὶς νὰ ἐκδηλώσωμεν καὶ ἡμεῖς τὴν χαρὰν μας διὰ τὴν ἀνωτέραν πνευματικὴν ἀντίληψιν, τὴν ὁποίαν μαρτυροῦσι παρόμοιαι ἐκδηλώσεις καὶ ἡ ὁποία δύνανται νὰ ὑπόσχηται πολλά, καλλιεργουμένη καταλλήλως καὶ ἀναλόγως ἀξιοποιουμένη. Εἰς τὸ τελευταῖον δὲ τοῦτο σημεῖον δέον νὰ ἐπιστηθῇ ἡ προσοχὴ πάντων τῶν δυναμένων νὰ συμβάλωσιν εἰς τὴν τοιαύτην ἀποτελεσματικὴν χρησιμοποίησιν τῶν καλῶν διαθέσεων, διότι εἶναι μεγίστη ἡ εὐθύνη διὰ τὴν, τυχόν, διὰ τῆς παραμελήσεως, ἀχρηστέυσιν αὐτῶν, ἢ καὶ διὰ τὴν, ἔνεκα τῆς κακῆς μεταχειρίσεώς των, λίαν ἐπικίνδυνον ἀπογοήτευσιν τῶν ὑπὸ τοιοῦτων τῶν διαθέσεων κατεχομένων.

Ἐπιζόμεν ὁμως βασιμῶς, ὅτι αἱ Ἑλληνίδες Θεολόγοι καὶ ἐπίγνωσιν ἔχουσι τῆς εὐθύνης τῶν ταύτης καὶ θὰ τῶναι πάσης δυνατῆς ἐνθαρρύνσεως καὶ ἐνισχύσεως, ὥστε νὰ δυναθῶσιν ν' ἀνταποκριθῶσιν εἰς αὐτήν. Ἡ ἐνθάρρυνσις δὲ καὶ ἡ ἐνίσχυσις αὕτη ἀποτελεῖ χρέος πάντων τῶν δυναμένων.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐν τῇ συνεδρίᾳ αὐτῆς τῆς 21ης λήξαντος μηνός, μετ' εἰσήγησιν τοῦ ἐκ τῶν Συνοδικῶν Συνέδρων Σεβ. Μητροπολίτου Θηβῶν καὶ Λεβαδείας κ. Πολυκάρπου, ἐγκρίνασα παμφηφει τὸ ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς καταρτισθὲν Νομοσχέδιον περὶ Ἱεροκηρύκων, ἀπεφάσισε τὴν ἀμεσον τοῦτου διαβίβασιν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψήφισιν αὐτοῦ.

—Κατόπιν ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Θρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας, παρακαλοῦντος ὅπως ὀρισθῇ εἰς τῶν Σεβ. Συνοδικῶν Συνέδρων ὡς μέλος τῆς ὑπ' αὐτοῦ καταρτισθείσης Ἐπιτροπῆς πρὸς μελέτην τοῦ θέματος τῆς προταθείσης συγκλήσεως εἰς Ρόδον τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν, ὠρίσθη πρὸς τοῦτο ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θηβῶν καὶ Λεβαδείας κ. Πολυκάρπος.

—Ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς 24ης τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἀπεφασίσθη ὅπως ἀπολυθῇ Συνοδικῇ Ἐγκύκλιος πρὸς τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, στηλιτεύουσα τὴν ὑπὸ τινων μεταφυτευθεῖσαν καὶ παρ' ἡμῶν ὀργανῶσιν τῶν λεγομένων «καλλιστησιῶν».

—Ὡσαύτως, ἐν τῇ αὐτῇ συνεδρίᾳ ἀπεφασίσθη, ὅπως παρακληθῇ τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον, ἵνα ἐφαρμόσῃ ἐξ ὀλοκλήρου τὰ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ψηφισθέντα περὶ τῶν «Παλααιομερολογιτῶν» μέτρα.

—Ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς 28ης τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐξελέξατο ψήφοις κανονικαῖς Μητροπολίτην Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως τὸν ἄχρι τοῦδε Πρωτοσύγγελλον παρὰ τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει Πατρῶν Πανσοῦ Ἀρχιμανδρίτην κ. Εὐστάθιον Εὐσταθόπουλον, ὅστις αὐθημερὸν ἐτέλεσε τὸ Μήνυμα αὐτοῦ ἐν τῷ Συνοδικῷ Παρεκκλησίῳ τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Ἀνδρέου. Ἡ χειροτονία τοῦ ἐψηφισμένου Μητροπολίτου τελεστήσεται τῇ προσεχεῖ Κυριακῇ.

—Κατὰ τὴν αὐτήν, ὡς ἀνωτέρω, συνεδρίαν ἡ Ἱερά Σύνοδος διέκοψε, κατὰ τὰ κρατούντα, διὰ τὴν περίοδον τοῦ θέρους τὰς ἐργασίας αὐτῆς, αἰτινες ἐπαναληφθήσονται τὸν προσεχῆ Σεπτέμβριον.

—Ἐν ταῖς λοιπαῖς, καθ' ἐκάστην Τρίτην καὶ Παρασκευῇ, συνεδρίασι αὐτῆς ἡ Ἱερά Σύνοδος ἡσχολήθη ἐπὶ διαφόρων τρεχούσης ὑπηρεσιακῆς φύσεως ζητημάτων.

Ἀποστολικὴ Διακονία. Τὸ Κεντρ. Συμβούλιον τῆς Ἀπο-

στολικῆς Διακονίας συνήλθε τῇ 21ῃ λήξαντος μηνός, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου, καὶ ἐνέκρινε τὴν ἐπανάληψιν τῶν ἐργασιῶν πρὸς ἀποπεράτωσιν τῶν δύο πρώτων ὁρῶν τοῦ παρὰ τὴν Ἁγίαν Βαρβάραν Δαφνίου ἰδρύματος τῆς «Σχολῆς Διακονισσῶν», ὅπερ θὰ χρησιμεύσῃ, ὡς γνωστόν, καὶ ὡς «Οἶκος φοιτητρίας».

Ἐν τῇ αὐτῇ, ὡς ἀνωτέρω, συνεδρίᾳ ἐνεκρίθη ἡ εἰς τὴν κενὴν Διεύθυνσιν τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων τοποθέτησις τοῦ ἐξ Ἀμερικῆς ἐπανακάμψαντος θεολόγου κ. Σήφη Κόλλια.

Ὡσαύτως, τὸ Κεντρ. Συμβούλιον, συνελθὸν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου τῇ 25ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἐνέκρινε τὸν προϋπολογισμὸν τῆς νέας οἰκονομικῆς χρήσεως 1955-56 καὶ τὴν ἐκδοσὶν διαφόρων θρησκευτικῶν βιβλίων, καὶ ἔλαβε διαφόρους ἄλλας, τρεχούσης ὑπηρεσιακῆς φύσεως, ἀποφάσεις.

Ἡ Α.Θ.Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Ἀθηναγόρας, διὰ τοῦ ἀπὸ 31.3.1955 Πατριαρχικοῦ Γράμματος πρὸς τὸν Γεν. Διευθυντὴ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας Καθηγητὴν κ. Βασίλ. Μ. Βέλλαν, συνεχάρη θερμῶς ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῆς ἐκδόσεως τῶν συγγραμμάτων τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.

Τὴν 22αν λήξαντος μηνός, ὠμίλησεν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ «Παρνασσού» ὁ θεολόγος κ. Σήφης Κόλλιας, περὶ τῆς προσωπικότητος καὶ τοῦ ἔργου τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Τὴν διάλεξιν παρηκολούθησαν Ἱεράρχαι, Καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ πλῆθος ἄλλων ἐκλεκτῶν ἀκροατῶν.

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἐξεδόθη καὶ θὰ τεθῇ ἐντός τῶν προσεχῶν ἡμερῶν εἰς κυκλοφορίαν ἡ Καινὴ Διαθήκη, κατὰ τὸ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐγκριμένον κείμενον, εἰς μικρὸν σχῆμα (τσέπης). Ἐκαστον χρυσόδετον ἀντίτυπον τιμᾶται δρχ. 20.

Ὡσαύτως, ἐξεδόθη καὶ ἐκυκλοφόρησε τὸ ὑπ' ἀριθμ. 42 (Ἰουνίου 1955) τεύχος τοῦ Περιοδικοῦ «Τὸ Χαρούμενο Σπίτι».

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος, συγχοροστατούων τῶν Σεβ. Συνοδικῶν Συνέδρων, ἐτέλεσε τὴν ἐπὶ τῇ Βασιλικῇ ἑορτῇ ἐπισημον Δοξολογίαν, τῇ 29ῃ λήξαντος, ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ναῷ τῶν Ἀθηνῶν, ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν Α.Α.Μ.Μ. τῶν Βασιλέων, τῆς Α.Β.Υ. τοῦ Διαδόχου καὶ τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας, τῆς Κυβερνήσεως, τοῦ Διπλωματικοῦ Σώματος καὶ τῶν λοιπῶν ἐπισήμων. Ἀκολούθως δὲ μεταβάς μετὰ τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἰς τὰ Ἀνάκτορα, ἐκόμισε πρὸς τὸν ἐορτάζοντα Ἀνακτα τὰς συγχαρητικὰς εὐχὰς τῆς Ἐκκλησίας.

Τὸ ἑσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἡ Α. Μακαριότης ἐτέλεσε τὸν, εἰς ἀνάμνησιν τοῦ ἐν Ἀθήναις κηρύγματος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, καθιερωθέντα πανηγυρικὸν ἑσπερινὸν ἐπὶ τοῦ λόφου τοῦ Ἀρείου Πάγου, εἰς ὃν παρέστησαν τὰ μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ οἱ λοιποὶ ἐν Ἀθήναις παρεπιδημούντες Σεβ. Ἱεράρχαι, πολλοὶ ἐπίσημοι καὶ χιλιάδες εὐσεβοῦς λαοῦ. Τὸν πανηγυρικὸν ἐξεφώνησεν, ἐντολῇ τῆς Α. Μακαριότητος, ὁ παρὰ τῇ Ἀποστολικῇ Διακονίᾳ Διευθυντῆς Θεοῦ Κηρύγματος Πανσοῦ Ἀρχιμ. κ. Παντελεήμων Καρανικόλας.

—Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Ρωγῶν κ. Διονυσίου, μετέβη τῇ 23ῃ λήξαντος μηνός εἰς Ἀμαρούσιον, ἔνθα ἐτέλεσε τὸν Ἁγιασμὸν ἐπὶ τῇ καταθέσει τοῦ θεμελίου λίθου τῶν νέων κτιρίων τοῦ Ἀμαλείου Ὁρφανοτροφείου. Εἰς τὴν τελετὴν, ἦν ἐτίμησε διὰ τῆς παρουσίας αὐτῆς ἡ Α. Μ. ἡ Βασίλισσα, παρῆσθη ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀττικῆς κ. Ἰάκωβος καὶ ἄλλοι ἐπίσημοι.

—Τῇ 14ῃ μετέβη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν καὶ συνεργάσθη μετὰ τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Στεφανοπούλου.

—Ἡ Α. Μακαριότης προήδρευσε συνεδριῶν τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τοῦ ΟΔΕΠ, τῇ 22ᾳ λήξαντος μηνός τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, τῇ 21ῃ καὶ 25ῃ καὶ τοῦ Δ.Σ. τῆς Σιβιτανίδειου Σχολῆς, τῇ 24ῃ.

—Ἡ Α. Μακαριότης ἐδέχθη τὸν Ὑπουργὸν τοῦ Συντονισμοῦ κ. Παπαληγούραν, τὸν ὑπαρχηγὸν τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ στρατηγὸν κ. Δρίβαν, τὸν Δήμαρχον Πειραιῶς κ. Σαπουνάκη, τὸν Δήμαρχον Ἰωαννίνων κ. Σακκᾶν, τὸν Διοικητὴν τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης κ. Πετρόπουλον, τὸν ἐκπαιδευτικὸν σύμβουλον κ. Καρύδην κ. ἄ.

Θεολογική Σχολή. Τῇ 11ῃ λήξαντος μηνός, οἱ τελειόφοιτοί τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἔχοντες ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Κοσμητορὰ κ. Λεῶν. 'Ι. Φιλίππιδην καὶ τοὺς Καθηγητὰς κ. κ. Π. Τρεμπέλαν, 'Ιω. Καρμίρην, Β. 'Ιωαννίδην καὶ Κ. Μπόνην, ἐξέδραμον ἐπὶ διήμερον εἰς Μῆλον, ἐπὶ προσκυνήσει καὶ μελέτῃ τῶν αὐτόθι πρωτοχριστιανικῶν Κατακομβῶν. Τοῦ προσκυνήματος μετέωρον, ἐπίσης, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σύρου κ. Φιλάρετος, ὁ Ἀκαδημαϊκὸς κ. Ὁρλάνδος, ὁ Διευθυντὴς τοῦ Θεολογ. Οἰκτροφείου τῆς Ἀποστολ. Διακονίας Αἰδεσιμ. Πρωτοπρ. κ. 'Ιω. Σ. Ράμφος καὶ ὁ τέως παρὰ τῇ 'Ι. Συνόδῳ Βασιλ. Ἐπίτροπος κ. Θ. Σπεράντζας. Περί τούτου πλεονα εἰς τὸ προσεχές.

ΕΠΑΡΧΙΑΙ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἡλείας

Γράφουσιν ἡμῖν ἐκ Πύργου: Ἐκ πρωτοβουλίας τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Γερμανοῦ καὶ ὑπὸ τὴν ἀμεσον ἐποπτεῖαν αὐτοῦ, ὠργανώθη πρό τινος ἀνά τὴν Ἐπαρχίαν «ἀντιβλασφημικὴ ἑβδομάς».

Κατὰ τὸ σχετικὸν πρόγραμμα, εἰς μὲν τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἐλειτούργησεν, ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῆς ἑβδομάδος, καὶ ὠμίλησεν ἐπικαιρῶς ὁ Σεβ. Μητροπολίτης, εἰς δὲ τὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου ὁ Ἱεροκέρυξ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, οἱ τεταγμένοι δὲ λοιποὶ θεολόγοι ὠμίλησαν εἰς τὰ διάφορα ἄλλα κέντρα τῆς Ἐπαρχίας καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς τῶν Γυμνασίων, ἐνθα ὑπερετοῦσιν. Ἀνηρτήθησαν πανταχοῦ ἀντιβλασφημικαὶ πινακίδες καὶ ἐκυκλοφόρησαν ἀντιβλασφημικὰ ἔντυπα, ἐντολὴ δὲ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου ἀνεγνώσθη ἐπ' ἐκκλησίας ὑφ' ἀπάντων τῶν ἡμεριῶν τῆς Ἐπαρχίας σταλεῖσα πρὸς αὐτοὺς ἔντυπος ἀντιβλασφημικὴ ὁμίλια. Παρόμοια ὁμίλια ἐγένοντο εἰς τὰς Φυλακὰς καὶ τὰ Νοσοκομεία Πύργου καὶ Ἀμαλιάδος. Ὁμάδες δὲ μαθητῶν διένειμαν εἰς τοὺς ἐπιβάτας τῶν ἐκείθεν διερχομένων σιδηροδρομικῶν συρμῶν ἀντιβλασφημικὰ φυλλάδια.

Ἱερὰ Μητρόπολις Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων

Γράφουσιν ἡμῖν ἐκ Καρδίτσας, ὅτι:

Αἱ ἑορταὶ τοῦ πολιούχου Καρδίτσης Ἱερομάρτυρος Ἁγίου Σεραφεῖμ Ἀρχιεπισκόπου Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου τοῦ Θαναματούργου ἐωρτάσθησαν ἐφέτος μετὰ πάσης λαμπρότητος καὶ μεγαλοπρεπειας, τῇ συμμετοχῇ χιλιάδων χριστιανῶν καὶ πολλῶν ἐπισήμων. Τῶν ἑορτῶν μετέσχον οἱ Σεβ. Μητροπολίται Κοζάνης κ. Κωνσταντίνος, Ἄρτης κ. Σεραφεῖμ καὶ Πρεβέζης κ. Στυλιανός, εὐγενῶς ἀποδεχθέντες τὴν σχετικὴν πρόσκλησιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος κ. Κυρίλλου. Ὁμίλησαν δὲ οὗτοι κατὰ τὰς διαφόρους ἐπὶ τῷ πανηγυρισμῷ Ἱερᾶς τελετᾶς. Κατὰ τὴν ἱεράν Λιτανεῖαν, ἐν τῇ κεντρικῇ πλατείᾳ τῆς πόλεως, ἀνεπέμφθη εἰδικὴ δεῖσις ἀπὸ τῆς ἐπὶ τούτῳ στηθείσης ἐξέδρας, δεδομένου ὅτι ἐφέτος ἡ ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Σεραφεῖμ συνέπεσε πρὸς τὴν ἐπέτειον τῶν περυσινῶν καταστρεπτικῶν σεισμῶν τῆς Καρδίτσας. Μετὰ τὸ πέρασ δὲ τῆς δεήσεως, ὠμίλησας ἀπὸ μικροφώνου, ὁ Σεβ. Θεσσαλιώτιδος προέτρεψε τὰ πλήθη εἰς ἔκφρασιν εὐχαριστιῶν πρὸς τὸν Θεὸν διὰ τὰ μέχρι τοῦδε συντελεσθέντα εἰς τὸν τομέα τῆς ἀνοικοδομήσεως καὶ εἰς προσευχὴν ἐν μετανοίᾳ καὶ ἀλλαγῇ βίου, ἵνα ὁ Θεὸς συντάμη τὰς ἡμέρας τῆς δοκιμασίας ἄλλων ἀδελφῶν, δοκιμαζομένων σήμερον ὑπὸ ὁμοίας συμφορᾶς.

— Ἐπὶ τῇ ἀποπερατῶσι τῆς ἀνοικοδομήσεως τῶν Σοφάδων, ἐτελέσθη ἐν τῇ κεντρικῇ πλατείᾳ τῆς πόλεως Δοξολογία, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Κυρίλλου. Εἰς ταύτην παρέστησαν οἱ Ὑπουργοὶ κ.κ. Παπαληγοῦρας καὶ Ταλιαδοῦρος, ὁ Διοικητὴς Στρατιᾶς Λαρίσης καὶ αἱ τοπικαὶ Ἀρχαὶ Καρδίτσας καὶ Σοφάδων. Μετὰ τὸ πέρασ τῆς Δοξολογίας ὠμίλησαν, ὁ Ὑπουργὸς Συντομιμοῦ κ. Παπαληγοῦρας, ὁ Δήμαρχος Σοφάδων, ὁ Στρατηγὸς Κετσεᾶς καὶ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης. Ἡ Α.Σ., ἀφ' οὗ ἠγχαρίστησε τὴν Κυβέρνησιν, τὸν Ἐθνικὸν Στρατὸν καὶ λοιπὰς ὀργανώσεις διὰ τὴν παρασχεθεῖσαν συνδρομὴν, παρεκάλεσε τοὺς κ.κ. Ὑπουργοὺς, ὅπως ἐνεργήσωσι διὰ τὴν ἀνοικοδομήσιν καὶ τῶν ἱερῶν Ναῶν, διότι ὁ εὐσεβὴς Θεσσαλικὸς λαὸς αἰσθάνεται ἑαυτὸν βαθύτατα πληγωμένον, ὅταν βλέπῃ κατρειπωμένους τοὺς Ναοὺς του καὶ

ἀνευ στέγης τὰ ἀντικείμενα τῆς λατρείας του. Περί τοῦ αὐτοῦ θέματος ὠμίλησε πρὸς τοὺς ἐκπροσώπους τῆς Κυβερνήσεως ἡ Α.Σ. καὶ κατὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἐπίσκεψίν των, ἐπίδους καὶ σημεῖωμα περὶ τοῦ τρόπου ἐξευρέσεως τῶν πόρων, κατὰ τὸ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν σχετικὸν Ὑπόμνημα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, πρὸς τὰς ἀπόψεις τῆς ὁποίας ἐδήλωσεν ὅτι συμφωνεῖ ὁ ἐπὶ τοῦ Συντομιμοῦ κ. Ὑπουργός.

Ἱερὰ Μητρόπολις Παροναξίας

Κατὰ καθυστέρησασαν ἐκ Νάξου ἀναπόκρισιν, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Ἀμβρόσιος, πρὸς ὃν ἀπεφυλάχθη θερμότητῃ ἀπὸ μέρους τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ Λαοῦ ὑποδοχῆ κατὰ τὴν, μετὰ τὴν λήξιν τῆς θητείας αὐτοῦ ὡς Συνοδικοῦ Συνέδρου, ἐπιστροφὴν εἰς τὴν ἔδραν αὐτοῦ, ἐδεξιώθη ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Μεγάρῳ τὰς ὀρθοδόξους μαθητρίδας τῆς ἐν Νάξῳ Ἑλληνογαλικῆς Σχολῆς τῶν Οὐρσουλικῶν μοναχῶν. Ὁμίλησας δὲ πρὸς αὐτὰς, καὶ ὡς Ποιμενάρχης καὶ ὡς ἐκπρόσωπος τῶν γονέων των, ἀπηύθυνεν αὐταῖς πατρικὰς ὑποθήκας καὶ νοουθεσίας καὶ συνέστησεν ἐπιμέλειαν εἰς τὰ μαθήματα καὶ ἐμμονὴν εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ εἰς τὰς ἔθνικὰς ἡμῶν παραδόσεις.

— Ἡ Α.Σ. ἀπὸ τῆς εἰς τὴν ἔδραν ἐπιστροφῆς αὐτοῦ ἤρξατο περιοδεύων ἀνά τὴν Ἐπαρχίαν, ἐπ' εὐλογία καὶ διδασκαλίᾳ τοῦ χριστεπωνύμου πληρώματος αὐτῆς.

Ἱερὰ Μητρόπολις Πατρῶν

Γράφουσιν ἡμῖν ἐκ Πατρῶν, ὅτι, εἰς τὸ αὐτόθι Ἀνώτερον Ἐκκλησιαστικὸν Φροντιστήριον, προσέφερεν 150 ὀκάδας ἐλαίου, διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ Οἰκτροφείου αὐτοῦ, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας κ. Ἀγαθόνικος.

Ἱερὰ Μητρόπολις Σισανίου καὶ Σιατίστης

Γράφουσιν ἡμῖν ἐκ Σιατίστης: Ἡ Α.Μ. ὁ Βασιλεὺς Παῦλος ἀπένευεν εἰς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην κ. Ἰάκωβον τὸ χρυσοῦν εὐσημον τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως Α' τάξεως «διὰ τὰς ἐξαιρετικὰς προσπάθειάς του πρὸς ἐκτέλεσιν κοινωφελῶν ἔργων εἰς τοὺς Δήμους καὶ Κοινότητες τῆς ἐπαρχίας του».

— Ἡ Ἀμερικὴ «Παμμακεδονικὴ Ἐνωσις» ἀπέστειλε μέχρι τοῦδε πρὸς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην, κατόπιν ἐκκλησιᾶς του, 13.000 δολλάρια ὑπὲρ τοῦ φροντίδι αὐτοῦ ἀνεγχομένου εἰς Τσοτύλιον μεγάλου Οἰκτροφείου, διὰ τοὺς μαθητὰς τοῦ αὐτόθι ἱστορικοῦ Γυμνασίου, ὡς ἐδήλωσε δὲ ὁ πρόεδρος τῆς Ἐνώσεως ταύτης ἐν τῇ πρὸς τὴν Α.Σ. σχετικῇ ἐπιστολῇ του, θὰ σταλῶσι λίαν προσεχῶς καὶ ἕτερα 13.000 δολλάρια.

— Τῇ 29ῃ τοῦ παρελ. Μαΐου ἐτέθη ὁ θεμέλιος λίθος τοῦ νέου κτιρίου, εἰς ὃ θὰ ἐγκατασταθῇ τὸ Ἀγροτικὸν Νηπιοτροφεῖον Σιατίστης. Κατὰ τὴν τελετὴν ὠμίλησαν ἐπικαιρῶς, ὁ τελεταρχῶν Σεβ. Μητροπολίτης κ. Ἰάκωβος, εἰς τοὺς ἀτρίτους κόπους τοῦ ὁποίου ὀφείλεται τὸ ἔργον, καὶ ὁ Νομάρχης Κοζάνης κ. Γουδῆς, ὅστις, ἀναφερόμενος εἰς τὸ ποιμαντικὸν ἔργον τῆς Α.Σ., ὑπεγράμμισε τὸ τί δύναται νὰ ἐπιτύχη ἡ Ἐκκλησία.

Καθ' ὅλην τὴν Ἐπαρχίαν ἐλειτούργησαν, κατὰ τὸ ἔτος 1954-55, ἐν συνόλῳ 105 Κατηχητ. Σχολεῖα, ἧτοι 4 ἀνώτερα, 4 μέσα, 95 μικτὰ κατώτερα καὶ 2 ἐργαζομένω νεανίδων, ἐδίδαξαν δὲ εἰς αὐτὰ, ὁ Ἱεροκέρυξ τῆς Ἱ.Μητροπόλεως, οἱ θεολόγοι κατηχηταί, πολλοὶ ἱερεῖς καὶ διδάσκαλοι καὶ δύο κατηχητρίαι.

— Εἰς τὴν ἱεράν Μονὴν Κοιμ. Θεοτόκου Μικροκάστρου Σιατίστης, ἐνθα λειτουργεῖ Πρακτικὴ Σχολὴ διὰ τὴν γεωργικὴν μόρφωσιν τῶν ἀγροτοπαίδων τῆς Ἐπαρχίας καὶ τὴν κατὰ Χριστὸν ἀγωγὴν αὐτῶν, ἤρχισαν αἱ ἐργασίαι διὰ τὴν ἀνοικοδομήσιν καὶ τῆς νοτίου πλευρᾶς, ἧτις θέλει χρησιμοποιηθῆ ὡς ξενὼν διὰ τοὺς προσκυνητὰς. Ἡ Α.Μ. ἡ Βασιλίσα, κατὰ τὴν τελευταίαν ἀνά τὴν Δ. Μακεδονίαν περιοδεῖαν Αὐτῆς, ἐπισκεφθεῖσα τὴν Μονὴν ταύτην, κειμένην εἰς ἐξόχως γραφικὴν θέσιν παρὰ τὸν ποταμὸν Ἀλιάκμονα, ἐξέφρασε τὴν ἀπόλυτον ἱκανοποίησιν τῆς διὰ τὸ ἐν αὐτῇ ἐπιτελούμενον, ὑπὸ τὴν σκέπη τῆς Ἐκκλησίας, μέγα ἀναμορφωτικὸν ἔργον.

— Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης ἐνεκαινίασε τοὺς νέους Ναοὺς τῶν Κοινοτήτων Κορυφῆς, Ἀσπροῦλος καὶ Ροκάστρου ὡς

και τὸ παρεκκλήσιον τοῦ Μητροπολιτικοῦ Μεγάρου, τὸ ἐπ' ὄνοματι τοῦ ἁγ. Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου τιμώμενον, τὸ ὁποῖον ἰστορήθη ἐπ' ἐσχάτων, δαπάναις τῶν ἐν Ἀμερικῇ Σιατιστέων, διὰ τοιχογραφίων ἀρίστης βυζαντινῆς τέχνης ὑπὸ τοῦ ἐκ Ρουμανίας καλλιτέχνου ἀγιογράφου κ. Βασ. Μρούσουλη.

Ἱερὰ Μητρόπολις Σπάρτης

Κατὰ πληροφορίας ἐκ Σπάρτης, μετὰ τὸν ἐπὶ παρουσία τῶν Α.Α.Μ.Μ. τῶν Βασιλέων καὶ τῆς Α.Β.Υ. τοῦ Διαδόχου πανηγυρικὸν ἐγκαινισμὸν τοῦ αὐτόθι μεγαλοπρεποῦς Ναοῦ τοῦ ἁγίου Νίκωνος τοῦ «Μετανοεῖτε», τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον ἀπεδέχθη παμπηφεὶ πρότασιν τοῦ Δημάρχου Σπαρτιατῶν κ. Β. Ζερβέα, ὅπως δι' ὅσα, ὑπὲρ τοῦ ἔργου τούτου ἐμόχθησεν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Διονύσιος, μέχρι οὐ ἀγάγη αὐτὸ εἰς αἴσιον πέρας, ἐκφρασθῆ πρὸς αὐτὸν ἡ εὐγνωμοσύνη τοῦ Δήμου, τιμηθῆ δὲ διὰ τοῦ ὀνόματος τῆς Α. Σ. ἢ πρὸ τοῦ Ναοῦ πλατεία, στηθῆ ἢ προτομὴ αὐτοῦ ἔξωθι τοῦ ἰδίου Ναοῦ καὶ ἀναρτηθῆ ἡ εἰκὼν αὐτοῦ ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τῶν τελετῶν τοῦ Δημαρχείου.

Τὸ σχετικὸν ψήφισμα ἐπέδωκε πρὸς τὴν Α. Σ. ἐν ἐπισήμῳ τελετῇ τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, μεταβάν ἐν σώματι εἰς τὸ Μητροπολιτικὸν Μέγαρον. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης ἠψυχάριστος διὰ τὰς ἐκδηλώσεις ταύτας καὶ ἐδήλωσεν, ὅτι θὰ συνεχίσῃ μέχρι τῆς ἐσχάτης του πνοῆς ἐκτελῶν πιστῶς τὸ ποιμαντορικὸν του χρέος.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Μητροπ. πρ. Ἀθηνῶν Βασιλείου Ἀτέση, Δύο Σκύριοι κληρικοί τοῦ 19 αἰῶνος, Θεσσαλονίκη 1955.

Ἀρχ. Χρ. Θέμελη, Ἀρχιεραγματεῶς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, Ἀρχαὶ καὶ διάδοσις τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐν Εὐβοίᾳ, Θεσσαλονίκη 1954.

Σ. Καλλιᾶφα, Τὸ παιδαγωγικὸν πρόβλημα τῆς γενετήσιου ὁρμῆς, ἐκδ. Χρ. Ἐνώσεως Ἐκπαιδευτικῶν Λειτουργῶν, Ἀθήναι 1955.

Prof. Dr Marcos Siotis Die Stellungnahme der Griechisch-Orthodoxen Kirche zum neuen Marien-dogma. Μετάφρασμα καὶ γενικὸν βιβλιογραφικὸν θεομητορικὸν ἐπίμετρον ὑπὸ Μιχαῆλ Γ. Πούρικα, Ἀθήναι 1954. Τύποις Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἀ. Ἀσπιώτη, Θέματα τῆς σημερινῆς Ψυχολογίας, τ. Β', Ἀθήναι 1955.

Δ. Κωτσάκη, Ἡ ἀστρονομία καὶ ἡ ἀστρολογία κατὰ τοὺς Βυζαντινοὺς χρόνους, Ἀθήναι 1954.

Δρος Π. Ἰ. Παναγιωτάκου, Παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1000/1954 γνωμοδοτήσεως τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, (Χαρακτήρ περιεχομένου τῆς Ἱερῶν ἑξήκοντα—Χαρακτήρ περιεχομένου τῆς Μοναχικῆς Ὁμολογίας), Ἀθήναι 1955.

Μ. Χ. Γκιτάκου, Ἡ ἐν Σαλαμῶν Ἱ. Μονὴ τῆς Φανερωμένης, Ἀθήναι 1952, σελ. 77.

Τοῦ αὐτοῦ, Ὁ ψαλμὸς τὸ 1821 ἐν Δεσμοτηρίῳ Πατρικῶν Κανῶν πρὸς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον ὑπὸ τῶν μελλοθανάτων Ἀρχιερέων τοῦ Οἴκ. Θρόνου, Ἀθήναι 1953, σελ. 28.

Τοῦ αὐτοῦ, Ὁ ἐν Ἐλαιῶν τῶν Μεγάρων Βυζαντινὸς Ναὸς τοῦ Σωτήρος Χριστοῦ, Ἀθήναι 1953, σελ. 66.

Τοῦ αὐτοῦ, Ἡ διὰ τῆς Ἀγιογραφίας παράστασις καὶ ἐρμηνεία τοῦ Συμβόλου τῆς Πίστεως, Ἀθήναι 1954, σελ. 48.

Τοῦ αὐτοῦ, Ἡ διὰ τῆς Ἀγιογραφίας παράστασις καὶ ἐρμηνεία τῆς Κυριακῆς προσευχῆς, Ἀθήναι 1954, σελ. 35 + IV πίνακες.

Τοῦ αὐτοῦ, Ὁ ἐν Νέᾳ Ἐπιδαύρῳ Ἱερὸς Ναὸς τοῦ Ἁγίου Μιχαῆλ τῶν Συνάδων, Ἀθήναι 1954, σελ. 15.

Ἀρχιμ. Αὐγουστίνου Καντιώτου, Ἱεροκήρυκος, Ἐλευθερά καὶ ζῶσα Ἐκκλησία, Ἀθήναι 1955, σελ. 212.

Ἀρχιμ. Χαρ. Βασιλοπούλου, Ὁ Ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλὸς καὶ τὸ ἔργον του, ἐκδ. «Ἐνορίας», Ἀθήναι 1955, σ. 112.

Ἱ. Ν. Φραγκοῦλα, Τὰ χριστιανικὰ μνημεῖα τῆς νήσου Σκιάθου, Θεσ/νίκη 1955 σελ. 79.

Κ. Μερεντίου, δ. Φ., Πολιτισμὸς καὶ γλῶσσα, Ἀθήναι, 1950 σελ. 88.

Τοῦ αὐτοῦ, «Καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη», Ἀθήναι 1950, σελ. 104.

Τοῦ αὐτοῦ, Φιλολογικαὶ εἰδήσεις ἐκ Τυβίγγης, Ἀθήναι 1950, σελ. 111.

Τοῦ αὐτοῦ, Ἡ ἀπλουστάτη πρότασις τῶν κλασικῶν γλωσσῶν μετὰ προλεγομένων ἐπὶ τῆς οὐσίας τῆς προτάσεως ἐν γένει, Ἀθήναι 1952, σελ. 223.

Γρηγορίου Ἀνδρουτσόπουλου, Ὁ Ἑλληνισμὸς ὑποφῆτης τοῦ Χριστιανισμοῦ, Ἀθήναι 1955.

Ἅγι. Θεοῦ, Μὲ τοὺς ἀνέμους, Ἀθήνα 1948 σελ. 86.

Τοῦ αὐτοῦ, Ἡρωϊκὴ διλογία. Ἀθήνα ἄλγυ', σελ. 37.

Λ. Ζαχαρή, Ὁ Γαλάζιος Φάρος, Ἀθήνα.

Ε. Α. Γλενταδάκη, Ἡ Κρήτη καὶ τὸ ὀλοκαύτωμα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀρκαδίου, Θεσσαλονίκη 1955.

Γ. Χατζηαντωνίου, Ποία εἶναι ἡ μόνη ἀληθὴς Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ.

Stilpon P. Kyriakides, The Northern Ethnological boundaries of Hellenism, Thessaloniki 1955, p. 63. Ἐκδ. Ἐταιρείας Μακεδον. Σπουδῶν.

Β. Θ. Σταυρίδου, Ἰωάννης Γ. Παναγιωτίτης, ὁ βίος καὶ τὸ ἔργον του (Μία τριακονταετία 1924—54), Κων/πολις 1954.

Et. de Greet, Τὰ παιδιά μας κ' ἐμεῖς, μελ. Δ. Ε. Χαροκόπου, Ἀθήναι 1955.

The Ecumenical Review, τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν, τόμ. 7 τεύχ. 3, Ἀπρίλ. 1955.

Rulletin, World Council of Churches, Division of Studies. Ἀρ. 1. Μάρτ. 1955. Ἀπὸ τοῦ τεύχους τούτου τὸ Παγκ. Συμβ. τῶν Ἐκκλησιῶν ἤρχισεν ἐκδίδον τὸ «Bulletin» δις τοῦ ἔτους (Μάρτιον καὶ Ὀκτώβριον), τοῦ ὁποίου σκοπὸς εἶναι ἡ ἀνακόνησις τοῦ ἔργου τοῦ Τμήματος Σπουδῶν τοῦ Π.Σ.Ε. περὶ τῶν οικονομικῶν σπουδῶν, ὅπου παρυσιάζεται ἐνδιαφέρον.

Ἀρχεῖον Ἐκκλησιαστικοῦ καὶ Κανονικοῦ Δικαίου, ὑπὸ Δρος Π. Ἰ. Παναγιωτάκου, ἔτος 10ον, τεύχος Α' 1955.

= Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α =

Ἱερὰ Μητρόπολις Αἰτωλοακαρνανίας

Προκειμένον νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίῶν πρὸς πληρωσιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ ἐν Θυρρείῳ Ἱεροῦ Ναοῦ «Κοίμησις τῆς Θεοτόκου», προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 47 τοῦ Ἀ. Ν. 2200)1940 «περὶ Ἱ. Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», ὡς καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 16 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 586)1941 Ν. Δ)τος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Ἀ. Ν. 2200)1940» ὀριζόμενα προσόντα, ἵνα ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ σχετικὰ πιστοποιητικά.

Ἐν Μεσολογγίῳ τῇ 26ῃ Ἀπριλίου 1955

† Ὁ Αἰτωλοακαρνανίας Ἱερόθεος

Προκειμένον νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίῶν πρὸς πληρωσιν τῶν κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων: 1) Ἀχυρῶν 2) Περσιπτερίου 3) Προδρόμου καὶ 4) Σκουρτοῦς, προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 47 τοῦ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου 2200)1940 «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» ὡς καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 16 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 586)1941 Νομοθετικοῦ Διαταγματος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Ἀ. Ν. 2200)1940» ὀριζόμενα προσόντα, ἵνα ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ σχετικὰ πιστοποιητικά.

Ἐν Μεσολογγίῳ τῇ 28ῃ Μαΐου 1955.

† Ὁ Αἰτωλοακαρνανίας Ἱερόθεος

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ «περὶ Ἱ. Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» Νόμου 2200)1940, καλοῦμεν τοὺς

βουλομένους και έχοντας τὰ τε κανονικά και νόμιμα προσόντα, ίνα καταλάβωσι τὴν χρεούσαν θέσιν τακτικού Ἐφημερίου τοῦ ἐν Κερατέα Ἱ. Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, ὅπως ἐντὸς μηνὸς υποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά, πρὸς ἀνακήρυξίν των ὡς ὑποψηφίων.

Δεκτοὶ θὰ γίνωσιν οἱ ἔχοντες τοῦλάχιστον πτυχίον Ἱερατικῆς Σχολῆς ἢ Ἀνωτέρου Ἐκκλ. Φροντιστηρίου.

Ἐν Κηφισίᾳ τῇ 7ῃ Ἰουνίου 1955

† Ὁ Ἀττικῆς και Μεγαρίδος Ἰάκωβος

Ἱερά Μητρόπολις Δημητριάδος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46, 47 Νόμου 2200)40 ὡς και τοῦ ἀρθρου 9 τοῦ Ν. Δ. 415)47 «περὶ ἐνοριακῶν Ναῶν και Ἐφημερίων», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴν ἐφημεριακὴν θέσιν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Βασιλείου Βόλου, ὅπως ἐντὸς προθεσμίας μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 48 τοῦ προμνησθέντος Νόμου προβλεπόμενα πιστοποιητικά πρὸς ἀνακήρυξίν των ὡς ὑποψηφίων. Προσόντα: Ἀπόφοιτοι Θεολογικῶν Σχολῶν Πανεπιστημίων και διαγωγή ἀδιάβλητος.

Ἐν Βόλῳ τῇ 26ῃ Ἰουνίου 1955

† Ὁ Δημητριάδος Ἰωακείμ

Ἱερά Μητρόπολις Δράμας

Προσκαλεῖ τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴν θέσιν τακτικού Ἐφημερίου τοῦ ἐν Δράμᾳ Ἱ. Ναοῦ Ἁγ. Παντελεήμονος και ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 47 τοῦ Α. Ν. 2200)40 περὶ Ἱ. Ναῶν και Ἐφημερίων, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ Α. Ν. 807)1945, ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας ὑποβάλωσιν εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Δράμας τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθρ. 48 τοῦ Α. Ν. 2200)40 προβλεπόμενα πιστοποιητικά.

Ἐν Δράμᾳ τῇ 30ῃ Μαΐου 1955

† Ὁ Δράμας Γεώργιος

Ἱερά Μητρόπολις Ἐδέσσης και Πέλλης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸν Νόμον 2200)1940 περὶ «Ἱερῶν Ναῶν και Ἐφημερίων», καλοῦμεν τοὺς ἔχοντας τὰ νόμιμα και κανονικά προσόντα και βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴν θέσιν Ἐφημερίου τῶν κάτωθι ἐνοριῶν, ίνα ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας, υποβάλωσιν ἡμῖν πάντα τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα ἔγγραφα και πιστοποιητικά. Αἱ ἐνορίαί εἶναι αἱ ἀκόλουθοι. 1) Ἁγίου Δημητρίου Ἐδέσσης, 2) Νέας Χαλκηδόνας, 3) Στρίβας, 4) Λητοβοῖου, 5) Λάκκας, 6) Ἐπισκοπῆς, 7) Κρύας Βρύσεως, 8) Πλευρώματος, 9) Πολλῶν Νερῶν, 10) Σανδαλίου, 11) Ἁγίας Φωτεινῆς, και 12) Ἀρσενίου.

Ἐν Ἐδέσσει τῇ 10ῃ Μαΐου 1955

† Ὁ Ἐδέσσης και Πέλλης Διονύσιος

Ἱερά Μητρόπολις Καλαβρυτῶν και Αἰγιαλείας

Στερουμένης τῆς ἐνορίας Παραλίας Ἀκράτας τακτικού Ἐφημερίου καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν θέσιν ταύτην και ἔχοντας τὰ νόμιμα και κανονικά προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας εἰς τὸ περιοδικὸν «Ἐκκλησία», υποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 48 τοῦ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου 2200)40 «Περὶ Ἱ. Ναῶν και Ἐφημερίων» προβλεπόμενα πιστοποιητικά, καθ' ὅσον μετὰ ταῦτα θέλομεν προβῆ εἰς τὴν ἀνακήρυξίν των ὑποψηφίων.

† Ὁ Καλαβρυτῶν και Αἰγιαλείας Ἀγαθόνικος

Ἱερά Μητρόπολις Καρυστίας και Σκύρου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46, 47 και 48 τοῦ Α. Ν. 2200)40 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν και Ἐφημε-

ρίων», προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξίν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Μακρυχωρίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους και ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα πρὸς κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω ἐφημεριακῆς θέσεως, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας υποβάλωσιν ἡμῖν τὰ δικαιολογητικά των, ίνα προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξίν ὑποψηφίου.

Ἐν Κύμῃ τῇ 14ῃ Ἰουνίου 1955

† Ὁ Καρυστίας και Σκύρου Ἀνανίας

Ἱερά Μητρόπολις Κεφαλληνίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Α. Ν. 2200)1940 «Περὶ Ἱ. Ναῶν και Ἐφημερίων», ὡς αὐταί ἐτροποποιήθησαν μεταγενεστέρως, προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴν ἐφημεριακὴν θέσιν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ταξιαρχῶν Ἀργουστολίου τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ὅπως, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας προκηρύξεως εἰς τὸ περιοδικὸν «Ἐκκλησία», υποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ εἰρημένου Νόμου ὀριζόμενα δικαιολογητικά.

Ἐν Ἀργουστολίῳ τῇ 29ῃ Ἀπριλίου 1955

† Ὁ Κεφαλληνίας Ἱερόθεος

Ἱερά Μητρόπολις Λευκάδος και Ἰθάκης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Α. Ν. 2200)1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν και Ἐφημερίων», ὡς αὐταί ἐτροποποιήθησαν μεταγενεστέρως, προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὰς κενὰς ἐφημεριακὰς θέσεις τῶν χωρίων 1) Κατούνης, 2) Νικολῆ-Μανάση, 3) Πόρου και 4) Φρυνίου τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας προκηρύξεως εἰς τὸ Περιοδικὸν «Ἐκκλησία» υποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ εἰρημένου Νόμου ὀριζόμενα δικαιολογητικά.

Ἐν Λευκάδι τῇ 11ῃ Ἰουνίου 1955

† Ὁ Λευκάδος και Ἰθάκης Δωρόθεος

Ἱερά Μητρόπολις Μονεμβασίας και Σπάρτης

Ἡ Ἱερά Μητρόπολις Μονεμβασίας και Σπάρτης, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 860 Προκηρύξεως αὐτῆς, συνωδᾶ τῷ ἀρθρῳ 26 τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 2200)1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν και Ἐφημερίων», καλεῖ τοὺς βουλομένους ὅπως μέχρι τῆς 26ης Ἰουνίου ἔ. ἔ. υποβάλωσιν αἰτήσεις ὑποψηφιότητος μετὰ τῶν νομίμων πιστοποιητικῶν, πρὸς συμμετοχὴν διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς χρευσούσης θέσεως τακτικού Ἐφημερίου ἐν τῇ ἐνορίᾳ Παρωρίου Σπάρτης.

Ἐν Σπάρτῃ τῇ 27ῃ Μαΐου 1955

† Ὁ Μονεμβασίας και Σπάρτης Διονύσιος

Ἡ Ἱερά Μητρόπολις Μονεμβασίας και Σπάρτης, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1020 Προκηρύξεως αὐτῆς, συνωδᾶ τῷ ἀρθρῳ 26 τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 2200)1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν και Ἐφημερίων», καλεῖ τοὺς βουλομένους, ὅπως μέχρι τῆς 29ης Ἰουλίου ἔ. ἔ. υποβάλωσιν αἰτήσεις ὑποψηφιότητος μετὰ τῶν νομίμων πιστοποιητικῶν, πρὸς συμμετοχὴν διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς χρευσούσης θέσεως τακτικού Ἐφημερίου ἐν τῇ ἐνορίᾳ Σουσιτιῶν Σπάρτης.

Ἐν Σπάρτῃ τῇ 27ῃ Ἰουνίου 1945

† Ὁ Μονεμβασίας και Σπάρτης Διονύσιος

Μηδενὸς ὑποψηφίου ἐμφανισθέντος, διὰ τὴν κατάληψιν τῆς χρευσούσης θέσεως τοῦ δευτέρου Ἐφημερίου τοῦ ἐν Μολαῖσις—Ἀσωποῦ Ἱ. Ναοῦ «Γέννησις τοῦ Χριστοῦ» ἐντὸς τῆς νομίμου προθεσμίας, κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 693 ἔ. ἔ. προκηρύξεως Ἡμῶν, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν θέσιν ταύτην και ἔχοντας τὰ νόμιμα και κανονικά προσόντα τῆς ἀμέσως κατωτέρας κατηγορίας, ὅπως,

μέχρι τῆς 21ης Ἰουλίου ἐ. ἔ. ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά των.

Ἐν Σπάρτῃ τῇ 27ῇ Ἰουνίου 1955

† Ὁ Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης Διονύσιος

Ἱερὰ Μητρόπολις Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας

Προκειμένου νὰ πληρωθῶσιν αἱ κεναὶ θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν ἐνοριακῶν Ναῶν «Κοιμήσις τῆς Θεοτόκου» Φουσιανῶν Εὐρυτανίας καὶ «Μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος» Ἐλατοῦς Ναυπακτίας, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσιν τὰς θέσεις αὐτὰς ὅπως ὑποβάλωσιν ἡμῖν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά.

Ἐν Ναυπάκτῳ τῇ 27ῇ Ἀπριλίου 1955

† Ὁ Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας Χριστοφόρος

Ἱερὰ Μητρόπολις Εἰάνθης

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ ἐν Πηγαδίοις ἱ. Ναοῦ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσιν αὐτὴν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου 2200)1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ ἐφημερίων» προβλεπόμενα προσόντα (Πιστοποιητικά), ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νομικὰ καὶ κανονικὰ πιστοποιητικά.

Ἐν Εἰάνθῃ τῇ 3ῃ Μαΐου 1955

† Ὁ Εἰάνθης Ἀντώνιος

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ ἐν Σταυρουπόλει Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Εὐαγγελιστρίας, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσιν αὐτὴν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου 2200)40 «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» προβλεπόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νόμικα καὶ κανονικὰ πιστοποιητικά.

Ἐν Εἰάνθῃ τῇ 31ῃ Μαΐου 1955

† Ὁ Εἰάνθης Ἀντώνιος

Ἱερὰ Ἐπισκοπὴ Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς Διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 46 παράγρ. 2 τοῦ Ἀ. Ν. 2200)1940, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ κεκτημένους τὰ τε κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα νὰ καταλάβωσιν τὴν κενὴν Ὀργανικὴν Ἐφημεριακὴν θέσιν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ 4 Μαρτύρων Ρεθύμνης, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως ὑποβάλωσιν τὰ ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω Νόμου προβλεπόμενα πιστοποιητικά.

Ρεθύμνον τῇ 11ῃ Ἰουνίου 1955

† Ὁ Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου Ἀθανάσιος

Ἱερὰ Μητρόπολις Φλωρίνης Ἀλωπίας καὶ Ἐορδαίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἀρθροῦ 47 καὶ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἀρθροῦ 50 τῆς κωδικοποιήσεως Ἐνοριακῆς Νομοθεσίας καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῶν χρευσουσῶν θέσεων τακτικοῦ Ἐφημερίου τῶν Ἐνοριῶν: 1ον) «Ἁγίου Γεωργίου» πόλεως Φλωρίνης, 2ον) «Κοιμήσεως Θεοτόκου» Ἀτραποῦ Φλωρίνης, 3ον) «Μεταμόρφωσεως τοῦ Σωτῆρος» Βορειοῦ Ἀλωπίας καὶ 4ον) «Ἁγίου Γεωργίου» Ἐξαπλατάνου Ἀλωπίας, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα πρὸς κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω Ἐφημεριακῶν θέσεων, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίης ὑποβάλωσιν τὰ δικαιολογητικά των, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων διὰ τὰς ὡς ἀνω Ἐνορίας.

Ἐν Φλωρίνῃ τῇ 13ῃ Ἰουνίου 1955

† Ὁ Φλωρίνης Ἀλωπίας καὶ Ἐορδαίας Βασίλειος

**ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ
ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ**

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

Κ Λ Η Μ Η Σ Ο Ρ Ω Μ Η Σ

(Μέρος Πρώτον)

ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ

ΚΛΗΜΗΣ Ο ΡΩΜΗΣ (Μέρος Β')

ΔΙΔΑΧΗ ΤΩΝ ΔΩΔΕΚΑ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ - ΒΑΡΝΑΒΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ - Η ΠΡΟΣ ΔΙΟΓΝΗΤΟΝ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ - ΙΓΝΑΤΙΟΣ

ΤΟΜΟΣ ΤΡΙΤΟΣ

ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ ΣΜΥΡΝΗΣ

ΕΡΜΑΣ - ΠΑΠΙΑΣ

ΚΟΔΡΑΤΟΣ - ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ

ΙΟΥΣΤΙΝΟΣ (Μέρος Α')

**ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

ΑΘΗΝΑΙ 1955

“ΕΚΚΛΗΣΙΑ,”

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΠΥΡΙΔΩΝ

† Ὁ Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ

† Ὁ Νευροκοπίου καὶ Ζιχνῶν ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ

Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου — Ἀκαδημαϊκός

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

ΕΜΜΑΝ. Γ. ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ

Πρωτοπρεσβύτερος — Κατηχητὴς

***Υπεύθυνος Τυπογραφείου: ΤΙΜΟΛΕΩΝ ΡΟΥΤΣΗΣ**

Ἐν Ἀθήναις. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἰασιῶν 1